

การศึกษาองค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี (Financial Well-Being)
ของพนักงานเจนเอเรชั่นวายในบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง

ศิรดา บุญเรือง

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต

วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

สารนิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาองค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี (Financial Well-Being)
ของพนักงานเจนเนอร์เรชั่นวายในบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร

ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต

วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2566

ศิริดา บุญเรือง

นางสาว ศิริดา บุญเรือง
ผู้วิจัย

ศิริดา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริสุข รักถิ่น,

Ph.D.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

อดิศักดิ์ อดิศักดิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อดิศักดิ์ อดิศักดิ์,

Ph.D.

ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์

Vichitra Rattanam

รองศาสตราจารย์วิจิตา รักธรรม,

Ph.D.

คณบดีวิทยาลัยการจัดการ

มหาวิทยาลัยมหิดล

ทัศนีย์ สติมานนท์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัศนีย์ สติมานนท์,

Ph.D.

กรรมการสอบสารนิพนธ์

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี (Financial Well-Being) ของพนักงานเจนเอเรชั่นวายในบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง สามารถดำเนินการจนประสบความสำเร็จด้วยดี เนื่องจากได้รับการสนับสนุนจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริสุข รักถิ่น ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ให้คำปรึกษา ความรู้และคำแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไขงานวิจัยสำเร็จไปด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผศ. ดร. ตฤณ รัตนาศักดิ์ และ ดร. ทศนีย์ สติมานนท์ คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อพัฒนางานวิจัยนี้ให้มีความชัดเจนและเป็นประโยชน์มากขึ้น

ขอขอบคุณพนักงานบริษัทที่ยินดีให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ทั้ง 16 ท่านที่ให้ความอนุเคราะห์เวลาและข้อมูลที่มีประโยชน์มากมายทั้งที่ผู้วิจัยรู้จักและไม่รู้จักมาก่อน นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาทุกท่านที่ช่วยให้กำลังใจ คำแนะนำและแรงกระตุ้นให้สามารถทำงานวิจัยแห่งนี้จนสำเร็จลุล่วง

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในองค์กร เพื่อให้สามารถพัฒนากิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของพนักงาน ได้อย่างแท้จริง

ศิรดา บุญเรือง

การศึกษาองค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี (Financial Well-Being) ของพนักงานเจเนอ
เรชั่นวายในบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง

STUDY OF COMPONENTS THAT ENHANCE FINANCIAL WELL-BEING OF GEN-Y
EMPLOYEES IN A PRIVATE COMPANY

ศิรดา บุญเรือง 6450302

กจ.ม.

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริสุข รักถิ่น, Ph.D., ผู้ช่วยศาสตราจารย์ตฤณ
ธนาสุศักดิ์, Ph.D., ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัศนีย์ สติมานนท์, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี (Financial Well-Being) ของพนักงานเจเนอเรชั่นวายในบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง” มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจระดับความรู้ทางการเงินของพนักงานกลุ่มเจเนอเรชั่นวายในบริษัทเอกชนและศึกษาพฤติกรรมการบริหารจัดการเงินและการกำหนดเป้าหมายทางการเงินของพนักงานกลุ่มเจเนอเรชั่นวายในบริษัทเอกชน รวมทั้งสรุปความคิดเห็นและความต้องการของพนักงานกลุ่มเจเนอเรชั่นวายในบริษัทเอกชนที่มีต่อองค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดีที่ส่งเสริมโดยบริษัท โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งเก็บข้อมูลจากแบบทดสอบวัดระดับความรู้ทางการเงินและการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผ่าน โปรแกรม Google Meet จากผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นพนักงานเจเนอเรชั่นวายจำนวน 16 คน ประกอบไปด้วยเพศชาย จำนวน 5 คนและเพศหญิงจำนวน 11 คน จากผลการทดสอบระดับความรู้ทางการเงินพบว่าผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 4 คนมีระดับความรู้ทางการเงินในระดับปานกลางและผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 12 คนมีระดับความรู้ทางการเงินในระดับสูง โดยไม่มีผู้ให้สัมภาษณ์คนใดมีระดับความรู้ทางการเงินในระดับต่ำ

ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์เชิงลึกสอบถามความคิดเห็นและความต้องการของพนักงานกลุ่มเจเนอเรชั่นวายพบว่าองค์ประกอบที่ช่วยเสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี (Financial Well-Being) ให้แก่พนักงานกลุ่มเจเนอเรชั่นวายประกอบไปด้วย 1) ผู้เชี่ยวชาญแนะนำการลงทุนส่วนบุคคลให้พนักงาน 2) เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ 3) ระบบการเก็บออมเงินเหมือนสหกรณ์ออมทรัพย์ 4) คอร์สการอบรมเรื่องการวางแผนทางการเงินรายบุคคล 5) ความคุ้มครองสุขภาพเพิ่มเติม 6) การบรรยายโดยบุคคลที่ประสบความสำเร็จทางการเงิน

สำคัญ : เจเนอเรชั่นวาย / ชีวิตทางการเงินที่ดี / องค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี / ระดับความรู้ทางการเงิน

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อ	ค
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	5
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.4 ขอบเขตงานวิจัย	5
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดทฤษฎีการวางแผนการเงินส่วนบุคคล	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเงินของประชากรกลุ่มเจนเอเรชั่นวาย	8
2.3 ชีวิตทางการเงินที่ดี	9
2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออม	10
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ทางการเงิน	10
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	13
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	13
3.2 ขั้นตอนการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	14
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	18
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการศึกษา	19
3.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	19

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4	
ผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล	20
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์	20
4.2 ระดับความรู้ทางการเงิน	23
4.3 ความหมายของชีวิตทางการเงินที่ดี	23
4.4 พฤติกรรมการบริหารจัดการเงินและการกำหนดเป้าหมายทางการเงินของพนักงาน กลุ่มเจเนอเรชันวายในบริษัทเอกชน	25
4.5 ความคิดเห็นและความต้องการของผู้ให้สัมภาษณ์ต่อการเสริมสร้างชีวิต ทางการเงินที่ดี	28
4.6 การวิเคราะห์องค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี	32
บทที่ 5	
สรุปผลการวิจัย	34
5.1 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	34
5.1.1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ให้สัมภาษณ์	34
5.1.2 ระดับความรู้ทางการเงินของพนักงานกลุ่มเจเนอเรชันวายในบริษัท	34
5.1.3 ความหมายของ “ชีวิตทางการเงินที่ดี”	35
5.1.4 พฤติกรรมการบริหารจัดการเงินของผู้ให้สัมภาษณ์	35
5.1.5 การกำหนดเป้าหมายทางการเงินของผู้ให้สัมภาษณ์	36
5.1.6 ความคิดเห็นและความต้องการของผู้ให้สัมภาษณ์ต่อการเสริมสร้าง ชีวิตทางการเงินที่ดี	36
5.2 ข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์	37
5.3 ข้อจำกัดของการทำวิจัย	39
5.4 ข้อเสนอแนะต่องานวิจัยในอนาคต	40
บรรณานุกรม	41

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	ผลการสำรวจระดับทางการเงินของคนไทย	3
2	คำถามเพื่อทดสอบความรู้ทางการเงิน	15
3	ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์	20
4	จำนวนและสัดส่วนผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ และระดับความรู้ทางการเงิน	22
5	ระดับความรู้ทางการเงินแบ่งตามเพศของผู้ให้สัมภาษณ์	23
6	วิธีการบริหารจัดการทางการเงิน	25
7	เป้าหมายทางการเงิน	27
8	ความคิดเห็นและความต้องการของผู้ให้สัมภาษณ์พนักงานกลุ่มเจเนอเรชั่นวายต่อการ เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี	29

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาการเงินของคนไทย ไม่ว่าจะเป็นเงินออมไม่เพียงพอต่อการเกษียณหรือปัญหาหนี้ครัวเรือนยังคงเป็นปัญหายืดเยื้อมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ยิ่งไปกว่านั้นสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ที่เริ่มเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2562 ส่งผลให้หลายประเทศรวมทั้งประเทศไทยต้องเผชิญวิกฤติทางเศรษฐกิจ นำไปสู่อัตราการว่างงานที่เพิ่มสูงขึ้นจากการที่ผู้ประกอบการรายย่อยจนถึงบริษัทเอกชนหลายแห่งต้องลดจำนวนพนักงานหรือกระทั่งปิดกิจการเนื่องจากไม่สามารถพยุงกิจการท่ามกลางสถานะเศรษฐกิจตกต่ำต่อไปได้ ต่อมาในต้นปี พ.ศ. 2565 เกิดปัญหาความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างประเทศรัสเซียและประเทศยูเครน ซึ่งมีแนวโน้มยืดเยื้อเป็นเวลานาน หากสถานการณ์ดังกล่าวยังคงยืดเยื้อต่อไป จะส่งผลให้ค่าครองชีพและต้นทุนการผลิตปรับขึ้นจนกระทบเสถียรภาพทางการเงินของประชาชนในประเทศ ผลกระทบดังกล่าวจะสะท้อนผ่านความสามารถในการชำระหนี้ที่ด้อยลงของภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ ภาพรวมเสถียรภาพระบบการเงินในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2565 มีดังต่อไปนี้ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2565)

1.1.1 ความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือนกลุ่มเปราะบางมีแนวโน้มด้อยลง

โดยมีสาเหตุสำคัญมาจากค่าครองชีพที่เร่งตัวขึ้นตามอัตราเงินเฟ้อ สร้างความเปราะบางมากขึ้นในสังคม ช้ำเต็มระดับหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูงอยู่แล้วและรายได้ของประชากรที่ยังฟื้นตัวได้ไม่เต็มที่

1.1.2 ความสามารถในการชำระหนี้ของธุรกิจบางกลุ่มมีแนวโน้มด้อยลง

โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มบริษัทขนาดเล็กและภาคบริการ เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2565 มีเพียง 10 ล้านคนเทียบกับปีปกติที่ 40 ล้านคน

โดยปัญหาหนี้สินในประชากรจะยังคงกดดันเศรษฐกิจของประเทศไทยต่อไป เนื่องจากรายได้ของประชากรจะฟื้นตัวช้ากว่ารายจ่าย นอกจากนั้นค่าครองชีพของคนไทยยังคงสูงขึ้นต่อเนื่องซึ่งสวนทางกับรายได้ที่ยังเติบโตช้า ซึ่งพบว่า 2 ใน 3 ของผู้บริโภคยังมีรายได้ไม่ถึงรายได้อ่อนการแพร่ระบาดของ COVID-19 โดยเฉพาะกลุ่มคนรายได้น้อย โดยมี 3 ปัญหาที่ประเทศไทยต้องเผชิญ คือ 1. ปัญหารายได้ไม่พอรายจ่าย 2. ปัญหาเงินออมลดลง 3. ปัญหาการชำระหนี้ ซึ่ง

ปัญหาเหล่านี้จะทำให้ครัวเรือนประสบปัญหาสภาพคล่องและมีความเสี่ยงที่จะเกิดหนี้ครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้น (กิ่งพลอย, 2565)

ปัญหาเศรษฐกิจดังกล่าวส่งผลกระทบต่อประชาชนในทุกเพศและวัย อย่างไรก็ตามเป็นที่ทราบกันว่าประชากรกลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย (Generation Y) ซึ่งเป็นคนที่เกิดระหว่างช่วง พ.ศ. 2523-2543 เป็นแรงงานกลุ่มใหญ่ที่สุดของตลาดแรงงานในประเทศไทยหรือเป็นกลุ่มประชากรที่อยู่ในวัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ สัดส่วนของประชากรกลุ่มนี้อยู่ที่ร้อยละ 43.6 ของประชากรในปี พ.ศ. 2560 โดยคาดการณ์ว่าในอีก 50 ปีข้างหน้า สัดส่วนประชากรกลุ่มนี้จะอยู่ที่ประมาณร้อยละ 50 ของตลาดแรงงาน ประชากรกลุ่มเจนเนอเรชั่นวายส่วนใหญ่จะมีพ่อแม่ที่ประสบความสำเร็จและมีฐานะทางการเงินดีในระดับหนึ่ง เนื่องจากในยุคก่อนหน้าที่ประชากรกลุ่มเจนเนอเรชั่นยานั้น เป็นยุคที่รุ่งเรืองของการทำธุรกิจ ดังนั้นพ่อแม่ของประชากรกลุ่มนี้จึงมีความสามารถมอบการศึกษาที่ดีให้ลูกของตน ปัจจุบันนี้ประชากรกลุ่มเจนเนอเรชั่นวายเป็นกลุ่มประชากรที่มีกำลังซื้อสูงเนื่องจากอยู่ในวัยแรงงาน (กรมประชาสัมพันธ์, 2564)

ประชากรกลุ่มเจนเนอเรชั่นวายเป็นกลุ่มประชากรที่ต้องเผชิญกับความไม่แน่นอนจากเศรษฐกิจมากที่สุด ไม่ว่าจะจากวิกฤติเศรษฐกิจ โรคระบาดและความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างประเทศ ปัญหาของประชากรกลุ่มนี้ที่แตกต่างจากประชากรในเจนเนอเรชั่นอื่น ๆ คือ ประชากรกลุ่มเจนเนอเรชั่นวายมีหนี้การศึกษาที่สูงเป็น 2 เท่าเปรียบเทียบกับประชากรกลุ่มเจนเนอเรชั่นเอ็กซ์ (Generation X) นอกจากนั้นสิ่งที่พวกเขาให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเงิน คือ พวกเขาให้ความสำคัญกับการมีรายได้เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในแต่ละวันแม้ว่าค่าเฉลี่ยรายได้ของประชากรกลุ่มเจนเนอเรชั่นวายจะสูงกว่ากลุ่มเจนเนอเรชั่นอื่น ๆ ก็ตาม การที่ประชากรกลุ่มนี้มีหนี้การศึกษามากกว่าประชากรกลุ่มอื่น ๆ พวกเขาจึงให้ความสำคัญกับการชำระหนี้ให้เร็วที่สุดจนทะเลาะการนำรายได้ไปลงทุน นอกจากนั้นประชากรกลุ่มเจนเนอเรชั่นวายยังมองภาพชีวิตการทำงานและการเกษียณแตกต่างจากประชากรกลุ่มอื่น ๆ พวกเขาไม่ต้องการทำงานในบริษัทขนาดใหญ่ก่อนและใช้ชีวิตให้มีความสุขเมื่ออายุมากขึ้น แต่พวกเขาต้องการใช้ชีวิตให้มีความสุขตั้งแต่อายุน้อย โดยไม่ได้สนใจว่าพวกเขาจะทำงานในบริษัทขนาดเล็กหรือใหญ่ หรือแม้กระทั่งการก่อตั้งกิจการของตนเองขึ้นมา พวกเขาต้องการทำงานที่สามารถมีความสมดุลในการใช้ชีวิตและการทำงานได้ตั้งแต่อายุน้อย พวกเขาอาจไม่ได้สนใจการวางแผนเกษียณอายุนักเนื่องจากพวกเขารักงานของตนเอง โดยร้อยละ 21 ของประชากรกลุ่มเจนเนอเรชั่นวายทำงานในบริษัทที่ไม่มีแผนการเกษียณอายุให้ และจากอัตราค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้นและอัตราเงินเฟ้อ พวกเขาอาจมีเงินไม่พอสำหรับใช้ในวัยเกษียณ อย่างไรก็ตามประชากรกลุ่มดังกล่าวที่ลงทุนในตลาดหุ้นจะสามารถมีชีวิตในวัยเกษียณที่ดีกว่า เนื่องจากในระยะ

ยาว ตลาดหุ้นสามารถให้ผลตอบแทนได้ที่ประมาณร้อยละ 10 ต่อปีซึ่งมากกว่าอัตราเงินเฟ้อ (Chen, 2022)

ปัญหาทางการเงินดังกล่าวไม่ได้เพียงส่งผลกระทบต่อในระดับบุคคลเท่านั้น แต่ปัญหาทางการเงินของประชาชนย่อมส่งผลกระทบต่อประเทศในด้านความยั่งยืนและการเติบโตทางเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นภาวะหนี้ครัวเรือนที่เพิ่มสูงขึ้นและเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจการเงินที่อ่อนแอ ซึ่งนำไปสู่การที่ภาคครัวเรือนขาดภูมิคุ้มกันทางการเงินและอ่อนไหวกับภาวะเศรษฐกิจที่ผันผวนหากเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดขึ้น ดังนั้นการที่ประชาชนมีชีวิตทางการเงินที่ดี (Financial Well-Being) จะเป็นเหมือนเกราะป้องกันตนเองให้สามารถต้านทานต่อเหตุการณ์ไม่คาดคิด รวมทั้งมีชีวิตในวัยเกษียณที่มีความสุข

หนึ่งในองค์ประกอบที่จะส่งเสริมให้ประชาชนมีชีวิตทางการเงินที่ดี คือ การมีทักษะทางการเงินที่ดี โดยจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2563 พบว่าคนไทยมีพัฒนาระดับทักษะทางการเงินดีขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 71.0 สูงกว่าผลสำรวจในปี พ.ศ. 2561 โดยพิจารณาองค์ประกอบของทักษะทางการเงินทั้ง 3 ด้านดังนี้

ตารางที่ 1.1 ผลการสำรวจระดับทางการเงินของคนไทย

ทักษะทางการเงิน	% ในปี 2563	% ในปี 2561
ความรู้ทางการเงิน	62.9	55.7
พฤติกรรมทางการเงิน	71.1	67.8
ทัศนคติทางการเงิน	82.0	78.0

นอกจากนั้นยังพบว่าคนไทยมีสัดส่วนเงินออมเพิ่มมากขึ้นเป็นร้อยละ 74.7 จากร้อยละ 72.0 ในปีพ.ศ. 2561 เนื่องจากคนส่วนใหญ่มีความตระหนักถึงเงินออมยามฉุกเฉินมากขึ้น รวมทั้งเงินออมเพื่อการเกษียณ อย่างไรก็ตามมีเพียงร้อยละ 38 ของประชากรเท่านั้นที่มีเงินออมสำรองที่สามารถใช้ได้มากกว่า 3 เดือนหากหยุดงานกะทันหัน และมีเพียงร้อยละ 19.7 เท่านั้นที่จัดสรรเงินเพื่อออมก่อนนำไปใช้จ่าย ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินได้ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2564)

จากปัญหาและความสำคัญข้างต้น ชีวิตทางการเงินที่ดี (Financial Well-Being) เป็นองค์ประกอบที่จำเป็นและสำคัญในการช่วยให้ประชาชนสามารถใช้ชีวิตอยู่ในยุคปัจจุบันได้อย่างมีความสุข โดยจะเป็นเหมือนเกราะคุ้มกันให้ประชาชนสามารถทนทานต่อแรงกดดันทางการเงินและสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดได้ดียิ่งขึ้น และจากข้อมูลประชากรที่ประชากรกลุ่มเจนเอเรชั่นวายที่เป็น

ประชากรกลุ่มใหญ่ของตลาดแรงงานและมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและประเทศในปัจจุบัน ดังนั้นการส่งเสริมชีวิตทางการเงินที่ดีให้แก่ประชากรกลุ่มนี้จึงมีความสำคัญต่อการยกระดับความมั่นคงทางการเงินของประชาชนและประเทศ อย่างที่ได้กล่าวไปแล้วว่า ประชากรกลุ่มนี้เป็นแรงงานส่วนใหญ่ของประเทศและของบริษัทหนึ่ง ๆ องค์กรหรือบริษัทที่มีพนักงานเป็นประชากรในกลุ่มเจนเอเรชั่นวาย จึงมีบทบาทสำคัญในการช่วยส่งเสริมหรือจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาชีวิตทางการเงินที่ดีให้แก่พนักงานของตน

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาองค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดีในพนักงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวายในบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง เพื่อต้องการศึกษาว่าพนักงานกลุ่มดังกล่าวต้องการให้องค์กรของตนเองส่งเสริมที่จัดกิจกรรมแบบใดที่ช่วยเสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดีให้แก่พวกเขาได้ โดยสาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกทำการศึกษาบริษัทดังกล่าว เนื่องจากเป็นบริษัทที่ทำธุรกิจประกันชีวิต ซึ่งถือเป็นหนึ่งในสถาบันการเงินในประเทศไทย นอกจากนี้บริษัทยังมีนโยบายและแนวทางการดำเนิน ธุรกิจโดยยึดหลักการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืนใน 3 ด้าน คือ สิ่งแวดล้อม สังคมและบรรษัทภิบาล (Environmental, Social, and Governance (ESG)) ซึ่งการส่งเสริมความรู้ทางการเงินและชีวิตทางการเงินที่ดีให้แก่พนักงานถือว่าเป็นหนึ่งในเป้าหมายและกิจกรรมที่บริษัทให้ความสำคัญ โดยผู้วิจัยได้เสนอปัญหาของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. พนักงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวายในบริษัทเอกชนที่มีระดับความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) ที่แตกต่างกัน จะมีความต้องการในด้านองค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดีแตกต่างกันอย่างไร
2. พนักงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวายในบริษัทเอกชนที่มีระดับความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) ที่แตกต่างกันมีวิธีบริหารจัดการทางการเงินที่แตกต่างกันอย่างไร
3. พนักงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวายในบริษัทเอกชนที่มีระดับความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) ที่แตกต่างกันมีวิธีวางแผนทางการเงินและเป้าหมายทางการเงินที่แตกต่างกันอย่างไร

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อความสอดคล้องกับปัญหาการวิจัยข้างต้น วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ มีดังต่อไปนี้

- 1.2.1 เพื่อสำรวจระดับความรู้ทางการเงินของพนักงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวายในบริษัทเอกชน

1.2.2 เพื่อสำรวจพฤติกรรมการบริหารจัดการเงินและการกำหนดเป้าหมายทางการเงินของพนักงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวายในบริษัทเอกชน

1.2.3 เพื่อสรุปความคิดเห็นและความต้องการของพนักงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวายในบริษัทเอกชนที่มีต่อองค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดีที่ส่งเสริมโดยบริษัท

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 เพิ่มความรู้ความเข้าใจด้านพฤติกรรมวางแผนทางการเงินและการตั้งเป้าหมายทางการเงินของประชากรกลุ่มเจนเอเรชั่นวายที่แตกต่างกันตามระดับความรู้ทางการเงิน

1.3.2 ผลการศึกษาจะเป็นข้อมูลให้บริษัทเอกชนเข้าใจพฤติกรรมและความต้องการของพนักงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวายเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดีที่แตกต่างกันตามระดับความรู้ทางการเงิน

1.4 ขอบเขตงานวิจัย

การศึกษานี้มุ่งศึกษาความต้องการในองค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดีที่พนักงานบริษัทเอกชนกลุ่มเจนเอเรชั่นวายที่มีระดับความรู้ทางการเงินที่แตกต่างกันผ่านการทำแบบทดสอบวัดระดับความรู้ทางการเงินและการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานบริษัทประกันชีวิตเอกชนแห่งหนึ่ง อายุระหว่าง 26-42 ปี ที่ทำงานในฝ่ายต่าง ๆ เช่น ฝ่ายลงทุน ฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคล ฝ่ายบริหารตัวแทนและฝ่ายยุทธศาสตร์องค์กร จำนวน 16 คน โดยขอบเขตของระยะเวลาการศึกษา คือ ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2565 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2566

1.5 นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1.5.1 ประชากรกลุ่มเจนเอเรชั่นวาย (Generation Y) หมายถึง กลุ่มคนที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2523-2543

1.5.2 ชีวิตทางการเงิน (Financial Well-Being) หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งสามารถรับมือกับภาระผูกพันทางการเงินทั้งในปัจจุบันและระยะเวลาต่อเนืองได้อย่างเต็มที่

รวมทั้งรู้สึกถึงความปลอดภัยในสถานการณ์ทางการเงินของตนเองในอนาคตและสามารถเลือกทางเลือกเพื่อให้ตนเองมีความสุขกับชีวิตได้

1.5.3 ความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) หมายถึง ความสามารถที่จะเข้าใจและใช้ทักษะทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะการจัดการการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Management) การทำงบประมาณ (Budgeting) และการลงทุน (Investment)

1.5.4 การรับรู้ความสามารถของตนเองทางการเงิน (Financial Self-Efficacy) หมายถึง การรับรู้และความเชื่อในความสามารถของตนเองในการบริหารจัดการการเงินส่วนบุคคล

1.5.5 พฤติกรรมทางการเงิน (Financial Behavior) หมายถึง การกระทำของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเงิน แบ่งเป็น การเก็บออม การวางแผนการใช้จ่าย การทำประกันและการลงทุน

1.5.6 ทศนคติทางการเงิน (Financial Attitude) หมายถึง ความคิด ความคิดเห็นและการตัดสินใจของบุคคลต่อการเงิน

1.5.7 การเงินส่วนบุคคล (Personal Finance) หมายถึง การตัดสินใจหรือการทำกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเงินรายบุคคลหรือครัวเรือน ซึ่งรวมถึงการทำงบประมาณ ประกันชีวิต การออมและการวางแผนเกษียณ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการในองค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี (Financial Well-Being) ในพนักงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวายในบริษัทเอกชน จึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 2.1 แนวคิดทฤษฎีการวางแผนการเงินส่วนบุคคล
- 2.2 พฤติกรรมทางการเงินของประชากรกลุ่มเจนเอเรชั่นวาย
- 2.3 ชีวิตทางการเงินที่ดี
- 2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออม
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ทางการเงิน
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทฤษฎีการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

งานวิจัยของ ศิรินุช อินละคร (2548) ระบุว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคลช่วยคาดการณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ พร้อมทำแผนรองรับไว้ โดยนำเสนอขั้นตอนการวางแผนทางการเงิน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ประเมินสถานการณ์ทางการเงินของตนเองในปัจจุบันจากรายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์และภาระหนี้สิน รวมทั้งเงินออม สำหรับการประเมินสถานะทางการเงินของบุคคลคือการจัดทำงบการเงินส่วนบุคคล ประกอบไปด้วย 1. งบดุลส่วนบุคคล (Personal Balance Sheet) 2. งบรายได้และค่าใช้จ่าย (Income and Expenditure Statement)

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ ซึ่งขั้นตอนนี้มีความสำคัญต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคล โดยเป้าหมายจำเป็นต้องชัดเจน เช่น สิ่งของที่ต้องการซื้อคืออะไร ราคาเท่าใดและซื้อเมื่อใด นอกจากนั้นเป้าหมายทางการเงินที่ตั้งควรมีความเหมาะสมกับสถานะทางการเงินของแต่ละบุคคลด้วย

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดทางเลือกและประเมินทางเลือก ขั้นตอนนี้เป็นการกำหนดความเป็นไปได้เพื่อบรรลุเป้าหมาย โดยต้องพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมมากที่สุดตามสถานะการเงิน

ภาวะเศรษฐกิจ รวมทั้งความเสี่ยงของทางเลือกนั้น ๆ โดยแต่ละบุคคลสามารถขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญได้

ขั้นตอนที่ 4 สร้างและปฏิบัติตามแผนทางการเงินหลังจากเลือกทางเลือกที่เหมาะสมแล้ว ขั้นตอนนี้เป็นกระบวนการที่ต้องทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงิน

ขั้นตอนที่ 5 ติดตามผลและปรับปรุงการวางแผนทางการเงิน โดยต้องพิจารณาว่าแผนการเงินนั้นเหมาะสมหรือไม่ หรือแผนการเงินนั้น ๆ เป็นแผนที่สามารถปฏิบัติได้จริงหรือไม่ โดยแผนการเงินสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามปัจจัยต่าง ๆ โดยแผนทางการเงินควรได้รับการทบทวนอยู่อย่างสม่ำเสมอ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเงินของประชากรกลุ่มเจนเนอเรชันวาย

2.2.1 ประชากรกลุ่มเจนเนอเรชันวาย

ประชากรกลุ่มเจนเนอเรชันวาย คือ กลุ่มคนที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2523-2543 เป็นประชากรกลุ่มหลักของโลก ซึ่งประชากรกลุ่มนี้มีอีกชื่อว่า Generation Me สะท้อนลักษณะการใช้ชีวิตที่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ประชากรกลุ่มเจนเนอเรชันวายส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เพิ่งเรียนจบหรือเรียนจบแล้วและกำลังอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการทำงาน ประชากรกลุ่มนี้เป็นประชากรที่มีรายได้สูงและมีกำลังซื้อสูง (กรมสุขภาพจิต, 2564)

2.2.2 ทักษะด้านการเงินของประชากรกลุ่มเจนเนอเรชันวาย

2.2.2.1 ทักษะด้านการลงทุนของประชากรกลุ่มเจนเนอเรชันวาย

สองในสามของประชากรกลุ่มเจนเนอเรชันวายเชื่อถือในผู้ให้คำแนะนำทางการเงิน (Financial Advisor) โดยประชากรที่มีความรู้ทางการเงินมักใช้บริการของผู้ให้คำแนะนำทางการเงินและต้องการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับผู้ให้บริการการบริหารทางการเงิน (Cussen, 2022)

อย่างไรก็ตามประชากรกลุ่มเจนเนอเรชันวายที่มีฐานะส่วนใหญ่รู้สึกว่าเขามีความรู้ด้านการลงทุนไม่เพียงพอ โดยน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของประชากรที่รู้สึกมั่นใจเกี่ยวกับแผนการลงทุนและการเกษียณอายุ แต่สำหรับกลุ่มที่รู้สึกว่าตนเองมีความรู้ด้านการเงินการลงทุนที่เพียงพอ พวกเขาจะมีความรู้สึกแง่บวกต่อการลงทุน โดยไม่รู้สึกว่าการลงทุนมีความเสี่ยงมากจนเกินไป ในทางตรงกันข้าม หากพวกเขาารู้สึกว่ามีความรู้ด้านการเงินการลงทุนไม่เพียงพอ พวกเขาจะรู้สึกว่าการลงทุนเป็นเรื่องอันตราย มีความเสี่ยงและซับซ้อน แม้กลุ่มเจนเนอเรชันวายที่มีรายได้สูง

จะมีระยะเวลาลงทุนนาน แต่กลับมีความระมัดระวังเรื่องการลงทุน โดยมีเพียง 37% เท่านั้นที่ลงทุนในหุ้น โดยนิยมนลงทุนในเครื่องมือการลงทุนที่มีความเสี่ยงน้อยกว่า เช่น ตราสารหนี้หรือออมทรัพย์ดอกเบี้ยสูง โดยสาเหตุหลักคือประชากรกลุ่มเจนเอเรชั่นวายกลัวสูญเสียเงินลงทุน พวกเขาเชื่อว่าการลงทุนมีความเสี่ยงเกินไป จากสถานการณ์เศรษฐกิจที่ไม่แน่นอนต่าง ๆ ทำให้พวกเขาหลีกเลี่ยงการตัดสินใจทางการเงินที่มีความเสี่ยง (Gobell, 2022)

2.2.2.2 ทักษะด้านการใช้จ่ายของประชากรกลุ่มเจนเอเรชั่นวาย

กลุ่มคนเจนเอเรชั่นวายเป็นผู้บริโภคที่มีความระมัดระวัง พวกเขาให้ความสำคัญกับความยั่งยืนและการบริการลูกค้า โดยพวกเขามักใช้จ่ายไปกับการท่องเที่ยวและอาหารและเครื่องดื่ม (Cussen, 2022)

นอกจากนั้นพวกเขายังเป็นกลุ่มประชากรที่นิยมซื้อที่อยู่อาศัย โดยใช้ประโยชน์จากสังคมออนไลน์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการค้นหาและสื่อสารกับตัวแทนขายอสังหาริมทรัพย์ โดยเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประชากรรุ่นก่อน กลุ่มประชากรเจนเอเรชั่นวายมีแนวโน้มเลือกซื้อบ้านหลังแรกที่มีคุณภาพดีกว่าและสวยงามกว่า นอกจากนี้พวกเขายังนิยมซื้อที่อยู่อาศัยที่ตั้งอยู่ใกล้กับสถานที่ทำงาน (Lake, 2022)

2.3 ชีวิตทางการเงินที่ดี (Financial Well-Being (FWB))

ชีวิตทางการเงิน หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งมีความสามารถในการควบคุมสถานะทางการเงินในปัจจุบันและอนาคตได้ โดยสามารถต้านทานสถานการณ์ทางการเงินที่ไม่คาดคิดได้ ติดตามเป้าหมายทางการเงินและบรรลุเป้าหมายได้ รวมทั้งมีความมั่นคงทางการเงินและอิสระในการเลือก (Turner, 2023)

2.3.1 ปัจจัยที่นำไปสู่ชีวิตทางการเงินที่ดี

ชีวิตทางการเงินประกอบไปด้วย 2 ปัจจัย แบ่งออกเป็น 2 ช่วงเวลา ดังนี้ (Consumer Financial Protection Bureau, 2017)

- ความมั่นคง (Security)
 - ปัจจุบัน : ความสามารถในการควบคุมการเงินรายวันและรายเดือน
 - อนาคต : ความสามารถในการดูดซับแรงกระแทกทางการเงิน
- อิสระในการเลือก (Freedom of Choice)

- ปัจจุบัน : การมีอิสระทางการเงินในการเลือกสิ่งต่าง ๆ เพื่อความสุขในชีวิต
- อนาคต : ความสามารถในการบรรลุเป้าหมายทางการเงินระยะยาว

2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออม

การออม หมายถึง เป็นปัจจัยกำหนดความมั่นคงทางการเงินในอนาคตได้ ถ้าเรามีการออมเงินอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้มีทุนชีวิตในช่วงที่เกิดปัญหาหรือเกิดความสั่นสะเทือนทางฐานะทางการเงิน มีทางเลือกในการใช้ชีวิตมากขึ้น ทั้งในด้านการจัดหาปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิต การรักษาพยาบาล การดูแลสมาชิกในครอบครัว และการใช้ชีวิตหลังเกษียณ (กวิสรา พรปวีณ, 2554) โดยการออมสามารถสร้างหลักประกันความมั่นคงให้ตนเองและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ด้านสังคม ที่การออมเป็นกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประชาชน ประโยชน์ด้านวัฒนธรรม ที่การออมสามารถเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญของชุมชนและด้านการศึกษาที่ช่วยสร้างหลักประกันความมั่นคงในการดำรงชีวิต

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ทางการเงิน

ความรู้ทางการเงิน ประกอบไปด้วยความตระหนักรู้ ความรู้ ทักษะ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่จำเป็นต่อการตัดสินใจทางการเงินและบรรลุชีวิตทางการเงินที่ดี โดยความรู้ทางการเงินประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบสำคัญ คือ การได้รับ การใช้ การเก็บออม การลงทุน การยืมและการปกป้องเงิน (TS, 2020)

ประชาชนในหลายประเทศประสบปัญหาความรู้ทางการเงินต่ำ การที่จะมีชีวิตทางการเงินที่ดีนั้น ผู้ปกครองจำเป็นต้องมีความรู้ทางการเงินที่ดีก่อนจึงจะสามารถให้ความรู้แก่ลูกของตนได้ โดยความรู้ทางการเงินเป็นทักษะเฉพาะบุคคลที่ทำให้แต่ละบุคคลมีสถานะทางการเงินที่แตกต่างกัน และทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินและตัดสินใจสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเงินของตนเองทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้ (Farooq et al., 2021)

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยของอรุณี นุสิทธิ์และคณะ (2557) พบว่า ความรู้ทางการเงินไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมและความเพียงพอจากการออมเพื่อการเกษียณ

งานวิจัยของธีรพัฒน์ มีอำพล (2557) พบว่า นอกจากความรู้ทางการเงิน ปัจจัยอื่นที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดสรรเงินออมและการควบคุมค่าใช้จ่ายของกลุ่มคนวัยทำงาน คือ การอบรมเลี้ยงดู การใช้ชีวิต พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินและการเก็บออมเงินในรูปแบบต่าง ๆ

งานวิจัยของ Oliveira and Santana (2019) พบว่า เมื่อระดับการศึกษาของพ่อแม่สูง ระดับความรู้ทางการเงินของพนักงานจะสูงขึ้นในทิศทางเดียวกัน โดยจากการศึกษาพบว่าประเด็นที่กลุ่มประชากรมีความรู้ที่น้อยที่สุด คือ ต้นทุนทางการเงินของการเป็นหนี้บัตรเครดิต โดยผู้ตอบคำถามไม่มีความเข้าใจเรื่องดอกเบี้ยทบต้นของหนี้บัตรเครดิต อย่างไรก็ตามผู้ตอบคำถามส่วนใหญ่ตอบว่าชำระค่าบัตรเครดิตแบบเต็มจำนวน และคำถามที่ผู้ตอบคำถามตอบถูกมากที่สุด คือ คำถามที่เกี่ยวข้องกับสภาพคล่องของทรัพย์สิน นอกจากนี้ผลการศึกษายังสามารถสรุปได้ว่า พนักงานที่เข้าร่วมชั้นเรียนให้ความรู้เกี่ยวกับการเงินจะมีระดับความรู้ทางการเงินสูงและมีความยินดีช่วยเหลือและสนับสนุน โปรแกรมช่วยบริหารจัดการการเงินส่วนบุคคล โดยการเข้าร่วมกิจกรรมหรือชั้นเรียนจะช่วยให้พนักงานมีความเข้าใจในปัญหาทางการเงิน มีความตระหนักถึงความสำคัญของการเงินเพื่อการบรรลุเป้าหมายที่สูงขึ้นหรือมีชีวิตทางการเงินที่ดีขึ้น โดยสื่อการสอนความรู้ทางการเงินควรถูกออกแบบเพื่อให้เหมาะสมกับความแตกต่างด้านอายุ ความชอบในรูปแบบการเรียนรู้ อย่างไรก็ตามการแจกคู่มือหรือหนังสือมักไม่ได้รับความนิยมนัก โดยหัวข้อที่ควรสอน ได้แก่ งบดุล การใช้บัตรเครดิตและการคิดดอกเบี้ย การกระจายความเสี่ยง การออมระยะยาว การวางแผนทางการเงินและการบริโภค

Frank-Miller et al. (2017) พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่จูงใจให้องค์กรจัดหาโปรแกรมเพื่อเสริมสร้างทางการเงินให้แก่พนักงาน คือ พันธกิจของบริษัทและค่าใช้จ่ายของโปรแกรม โดยองค์กรต่าง ๆ มีความเห็นว่าผลประโยชน์ของโปรแกรมดังกล่าวจะช่วยเพิ่มความสำเร็จขององค์กรผ่านการทำงานที่ดีขึ้นของพนักงาน โดยลักษณะของโปรแกรมที่องค์กรเห็นว่าเป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพต่อพนักงาน คือ การให้คำแนะนำทางการเงิน (Financial Coaching) บริการให้คำปรึกษาการสร้างเครดิต การให้เงินกู้แก่ผู้กู้รายย่อยและกองทุนฉุกเฉิน โดยสิ่งที่จะช่วยให้โปรแกรมนี้ประสบความสำเร็จ คือ ตัวอย่างผู้ที่ประสบความสำเร็จขององค์กรหรือการมีส่วนร่วมของผู้บริหารตั้งแต่ระดับผู้จัดการ

งานวิจัยของ TS (2020) พบว่า ความรู้ทางการเงินเพิ่มระดับความสามารถทางการเงินของบุคคลซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมทางและทัศนคติทางการเงิน ซึ่งส่งผลไปสู่ระดับชีวิตทางการเงิน

อย่างไรก็ตามระดับความรู้ทางการเงินของกลุ่มประชากรเจนเอเรชันวายน้อยกว่ากลุ่มประชากรยุคก่อน

งานวิจัยของ Malkowska et al. (2022) พบว่า โปรแกรมเพื่อเสริมสร้างชีวิตทางการเงินในองค์กรมักเริ่มจากการให้เงินกู้แก่พนักงานเป็นอย่างแรก ประกอบไปด้วย เงินกู้รายย่อยและเงินกู้ อย่างไรก็ตามผลการศึกษาไม่มีข้อมูลเรื่องการให้ความรู้ทางการเงินในที่ทำงานหรือการอบรมความรู้ทางการเงิน

งานวิจัยของ Hasan et al. (2021) พบว่า การมีความรู้ทางการเงินเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเงิน (Financial Inclusion) และมีหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงทางการเงิน โดยผู้ที่ทำงานในอุตสาหกรรมทางการเงินจะมีแนวโน้มเข้าถึงบริการและผลิตภัณฑ์ทางการเงินมากกว่า

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ผู้วิจัยพบว่างานวิจัยทั้งในและต่างประเทศส่วนใหญ่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชีวิตทางการเงินที่ดี โดยผู้วิจัยไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของบุคคลที่มีระดับความรู้ทางการเงินที่แตกต่างกันในกิจกรรมหรือผลประโยชน์จากสถานที่ทำงานของตนเพื่อเสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี โดยในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามระดับความรู้ทางการเงินผ่านการทำแบบทดสอบความรู้ทางการเงินเพื่อศึกษาว่าพนักงานที่มีความรู้ทางการเงินที่ต่างกันจะมีความต้องการองค์ประกอบของกิจกรรมที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดีแตกต่างกันหรือไม่ โดยผลการวิจัยที่ได้จะช่วยให้องค์กรเข้าใจความต้องการของพนักงานแต่ละกลุ่ม โดยสามารถออกแบบกิจกรรมหรือผลประโยชน์ให้แก่พนักงานของตนเพื่อเสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดีให้แก่พนักงานได้ต่อไปในอนาคต

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source) ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลที่กำหนดแบบเชิงลึก (In-Depth Interview) รวมทั้งดำเนินการศึกษาข้อมูลจากเอกสารเชิงวิชาการต่าง ๆ โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งมีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 ขั้นตอนการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการศึกษา
- 3.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ผู้วิจัยคัดเลือกมาศึกษาในครั้งนี้ คือ พนักงานของบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งที่ประกอบธุรกิจประกันชีวิต จำนวน 16 คน แบ่งตามระดับความรู้ทางการเงิน 3 ระดับ คือ ผู้ที่มีความรู้ทางการเงินต่ำ ผู้ที่มีความรู้ทางการเงินปานกลางและผู้ที่มีความรู้ทางการเงินสูง โดยผลคะแนนที่ได้มาจากแบบทดสอบความรู้ทางการเงินที่จัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คนจากหน่วยงานดังนี้

- ฝ่ายพัฒนาองค์กร จำนวน 3 คน
- ฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคล จำนวน 2 คน
- ฝ่ายคณิตศาสตร์ จำนวน 1 คน
- ฝ่ายขายประกันกลุ่ม จำนวน 1 คน
- ฝ่าย Transformation จำนวน 1 คน
- ฝ่ายการตลาดดิจิทัล จำนวน 1 คน
- ฝ่ายบริหารตราสารหนี้ จำนวน 1 คน
- ฝ่ายยุทธศาสตร์องค์กร จำนวน 1 คน
- ฝ่ายกลยุทธ์และบริหารงานฝึกอบรม จำนวน 1 คน

- ฝ่ายส่งเสริมกิจกรรมการตลาดตัวแทน จำนวน 1 คน
- ฝ่ายกลยุทธ์และวางแผนช่องทางตัวแทน จำนวน 1 คน
- ฝ่ายบริหารผลงานและโครงการธุรกิจต่างประเทศ จำนวน 1 คน
- ฝ่ายกลยุทธ์การตลาดและบริหารจัดการแคมเปญ จำนวน 1 คน

3.2 ขั้นตอนการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี (Financial Well-Being) ของพนักงานเจเนอเรชัน Y ในบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบทดสอบความรู้ทางการเงินและการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้วิจัยมีการออกแบบโครงสร้างคำถามปลายเปิด และใช้รูปแบบการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ เพื่อที่จะให้ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงความเห็นได้ของตนเองได้อย่างอิสระภายใต้กรอบคำถามที่กำหนดไว้ และเพื่อให้ผู้วิจัยสามารถสอบถามข้อมูลหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้ถูกสัมภาษณ์ ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ให้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ได้ละเอียดและตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น โดยจะจัดสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลรายบุคคลผ่านโปรแกรม Google Meet ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนี้จะมีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 16 คน ซึ่งเป็นพนักงานบริษัทเอกชนที่ประกอบธุรกิจประกันชีวิต การตัดสินใจเลือกกลุ่มตัวอย่างนี้ตรงตามหลักเกณฑ์และมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีขั้นตอนการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอนหลัก ดังนี้

3.2.1 ศึกษากรอบวิธีการ

ข้อมูลและแนวทางในการตั้งคำถามเพื่อการสัมภาษณ์จากวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์และจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อมาใช้ในการสัมภาษณ์

3.2.2 เตรียมคำถามเพื่อการสัมภาษณ์

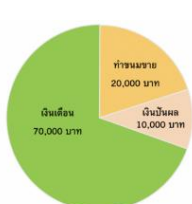
เตรียมคำถามเพื่อการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 16 คน โดยแบบทดสอบวัดระดับความรู้ทางการเงินและคำถามให้แสดงความคิดเห็นและสอบถามความพึงพอใจในกิจกรรมหรือผลประโยชน์ปัจจุบันที่ได้รับจากองค์กร โดยชุดคำถามจะเป็นชุดคำถามเดียวกันทั้งหมด และมีกรอบคำถามในลักษณะเดียวกัน ซึ่งคำถามในแบบทดสอบและคำถามสัมภาษณ์จะประกอบไปด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทางด้านประชากรศาสตร์

- เพศ
- อายุ
- หน่วยงาน

ตอนที่ 2 คำถามเพื่อทดสอบความรู้ทางการเงิน

ตารางที่ 2 : คำถามเพื่อทดสอบความรู้ทางการเงิน

ข้อ	คำถาม	ตัวเลือก	ประเภทความรู้ทางการเงิน
1	เพลงวางแผนจะเก็บเงินเดือนละ 3,000 บาท เป็นระยะเวลา 1 ปี เพลงควรเลือกเก็บเงินด้วยวิธีใด	ก. หยอดกระปุกทุกวัน ข. เล่นแชร์ทองคำกับเพื่อน ค. ฝากเงินกับธนาคารทุกเดือน ง. ไม่ทราบ	การบริหารเงินออม
2	ฟิฟามีเงินฝากในบัญชี 10,000 บาท อัตราดอกเบี้ย 1% ต่อปี ถ้าฟิฟามีปล่อยเงินไว้ในบัญชี 2 ปี โดยไม่ถอนเงินจากบัญชีเลย เมื่อครบกำหนด ฟิฟาจะได้รับเงินต้นและดอกเบี้ยรวมกี่บาท	ก. มากกว่า 10,200 บาท ข. เท่ากับ 10,200 บาท ค. น้อยกว่า 10,200 บาท ง. ไม่ทราบ	การบริหารเงินออม
3	ข้อใดแสดงถึงวิธีการออมที่เหมาะสม	ก. ใหญ่ออมเงินโดยเล่นแชร์กับเพื่อน ข. กลางเก็บเงินที่เหลือจากค่าใช้จ่ายทุกเดือนไว้ที่บ้าน ค. เล็กแบ่งเงินเดือน 1,000 บาทเพื่อซื้อสลากออมสินทุกเดือน ง. ไม่ทราบ	การบริหารเงินออม
4	จากภาพด้านล่าง กวางมีรายรับจากงานประจำ รายรับจากงานพิเศษและรายรับจากการลงทุนรวมทั้งปี 100,000 บาท ตัวเลือกใดแสดงโครงสร้างรายรับของกวาง 	ก. รายรับจากงานประจำ 70% รายรับจากงานพิเศษ 10% รายรับจากการลงทุน 20% ข. รายรับจากงานประจำ 70% รายรับจากงานพิเศษ 20% รายรับจากการลงทุน 10% ค. รายรับจากงานประจำ 70% รายรับจากงานพิเศษ 25% รายรับจากการลงทุน 5% ง. ไม่ทราบ	การบริหารรายรับ
5	วัดนามมีรายรับต่อปีดังนี้ รายรับประจำจากเงินเดือนและดอกเบี้ย 150,000 บาท รายรับพิเศษจากการทำบัญชี 50,000 บาท รายรับจากการลงทุน 20,000 บาท	ก. 150,000 บาท ข. 50,000 บาท ค. 20,000 บาท ง. ไม่ทราบ	การบริหารรายรับ

ตารางที่ 2 : คำถามเพื่อทดสอบความรู้ทางการเงิน (ต่อ)

ข้อ	คำถาม	ตัวเลือก	ประเภทความรู้ทางการเงิน																				
	ถ้าสิ้นปีนี้ บริษัทที่พัฒนาทำงานประจำปีปิดกิจการ ปีหน้าพัฒนาจะมีรายรับลดลงเท่าไร																						
6	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">เกด</th> <th colspan="2">จุ่ม</th> </tr> <tr> <th>เงินเดือน</th> <th>120,000 บาท</th> <th>เงินเดือน</th> <th>200,000 บาท</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>รายรับจากงานพิเศษ</td> <td>50,000 บาท</td> <td>รายรับจากงานพิเศษ</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>รายรับจากการลงทุน</td> <td>30,000 บาท</td> <td>รายรับจากการลงทุน</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>รวมรายรับต่อปี</td> <td>200,000 บาท</td> <td>รวมรายรับต่อปี</td> <td>200,000 บาท</td> </tr> </tbody> </table> <p>จากตารางในตาราง ช่วง COVID 1 ปีที่ผ่านมา ที่ทำงานของเกดและจุ่มมีนโยบายลดเงินเดือน 50% ตัวเลือกข้อใดกล่าวถูกต้อง</p>	เกด		จุ่ม		เงินเดือน	120,000 บาท	เงินเดือน	200,000 บาท	รายรับจากงานพิเศษ	50,000 บาท	รายรับจากงานพิเศษ	-	รายรับจากการลงทุน	30,000 บาท	รายรับจากการลงทุน	-	รวมรายรับต่อปี	200,000 บาท	รวมรายรับต่อปี	200,000 บาท	<p>ก. เกดและจุ่มได้รับผลกระทบเท่ากัน</p> <p>ข. จุ่มได้รับผลกระทบมากกว่าเกด</p> <p>ค. เกดได้รับผลกระทบมากกว่าจุ่ม</p> <p>ง. ไม่ทราบ</p>	การบริหารรายรับ
เกด		จุ่ม																					
เงินเดือน	120,000 บาท	เงินเดือน	200,000 บาท																				
รายรับจากงานพิเศษ	50,000 บาท	รายรับจากงานพิเศษ	-																				
รายรับจากการลงทุน	30,000 บาท	รายรับจากการลงทุน	-																				
รวมรายรับต่อปี	200,000 บาท	รวมรายรับต่อปี	200,000 บาท																				
7	<p>ขวัญได้รับเงินเดือน 40,000 บาทและค่าล่วงเวลาเฉลี่ยเดือนละ 10,000 บาท</p> <p>นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตแล้ว ขวัญยังมีภาระผ่อนบ้านเดือนละ 20,000 บาท</p> <p>ถ้าขวัญวางแผนเก็บเงินเพื่อซื้อ โฉนดที่ดินในการทาน ตัวเลือกใดเป็นค่าใช้จ่ายที่ลดไม่ได้</p>	<p>ก. ค่าผ่อนบ้าน</p> <p>ข. ค่าเสื้อผ้า</p> <p>ค. ค่าอาหาร</p> <p>ง. ไม่ทราบ</p>	การบริหารรายจ่าย																				
8	<table border="1"> <thead> <tr> <th>น้ำยาซักผ้า ขนาด 800 มล.</th> <th>ผู้ชาย 1</th> <th>ผู้ชาย 2</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>โปรโมชัน (จัดส่งฟรี)</td> <td>ซื้อ 2 แกรม 1</td> <td>ซื้อ 1 แกรม 1</td> </tr> <tr> <td>ราคารวม</td> <td>200 บาท</td> <td>100 บาท</td> </tr> </tbody> </table> <p>ข้อใดต้องการซื้อน้ำยาซักผ้ายี่ห้อ D พบโปรโมชันทางออนไลน์ดังในตาราง ข้อควรเลือกซื้อน้ำยาซักผ้ายี่ห้อ D จากผู้ชายรายใดจึงคุ้มค่า</p>	น้ำยาซักผ้า ขนาด 800 มล.	ผู้ชาย 1	ผู้ชาย 2	โปรโมชัน (จัดส่งฟรี)	ซื้อ 2 แกรม 1	ซื้อ 1 แกรม 1	ราคารวม	200 บาท	100 บาท	<p>ก. ซื้อจากผู้ขายทั้ง 2 รายคุ้มค่าเท่ากัน</p> <p>ข. ซื้อจากผู้ขายราย 1 คุ้มค่ากว่า</p> <p>ค. ซื้อจากผู้ขายรายที่ 2 คุ้มค่ากว่า</p> <p>ง. ไม่ทราบ</p>	การบริหารรายจ่าย											
น้ำยาซักผ้า ขนาด 800 มล.	ผู้ชาย 1	ผู้ชาย 2																					
โปรโมชัน (จัดส่งฟรี)	ซื้อ 2 แกรม 1	ซื้อ 1 แกรม 1																					
ราคารวม	200 บาท	100 บาท																					
9	<p>ปีที่แล้วป้องกันข้อข้าวกะเพราะเนื้อไข่ดาว ราคาจานละ 60 บาท ปีนี้ข้าวกะเพราะเนื้อไข่ดาวขึ้นราคาเป็นจานละ 70 บาท ป้องกันได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์นี้อย่างไร</p>	<p>ก. อำนาจซื้อเพิ่มขึ้น</p> <p>ข. อำนาจซื้อลดลง</p> <p>ค. อำนาจซื้อเท่าเดิม</p> <p>ง. ไม่ทราบ</p>	การบริหารรายจ่าย																				
10	<p>ป้อปู้เงินจากธนาคารเป็นจำนวนเงิน 100,000 บาท เป็นระยะเวลา 1 ปี เมื่อครบกำหนด ป้อปู้จะต้องจ่ายเงินต้นและดอกเบี้ยคืนธนาคารเป็นจำนวนเงิน 110,000 บาท อยากรทราบว่าธนาคารคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้กี่ % ต่อปี</p>	<p>ก. 0.0%</p> <p>ข. 1.0%</p> <p>ค. 0.1%</p> <p>ง. ไม่ทราบ</p>	การบริหารหนี้สิน																				

ตารางที่ 2 : คำถามเพื่อทดสอบความรู้ทางการเงิน (ต่อ)

ข้อ	คำถาม	ตัวเลือก	ประเภทความรู้ทางการเงิน
11	ตัวเลือกใดแสดงถึงวิธีการใช้บัตรเครดิตโดย ไม่ถูกเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพิ่ม	ก. เปรมใช้บัตรเครดิตกดเงินเพื่อจ่ายค่าติดตั้งกล้อง วงจรปิด 30,000 บาท เมื่อถึงกำหนดชำระ เปรมจ่าย เต็มจำนวนตามใบแจ้งยอด ข. เปรมใช้บัตรเครดิตซื้อโทรศัพท์มือถือ 30,000 บาท ผ่อนชำระ 0% เป็นเวลา 10 เดือน เมื่อถึง กำหนดชำระ เปรมจ่ายตามจำนวนที่เรียกเก็บตาม ใบแจ้งยอด ค. เปรมใช้บัตรเครดิตซื้อกระเป๋าใหม่ 30,000 บาท เมื่อถึงกำหนดชำระ เปรมจ่ายขั้นต่ำ 1,500 บาทตาม ใบแจ้งยอด	การบริหารหนี้สิน
12	ฟ้าใสมียอดคงเหลือของหนี้บ้าน 200,000 บาท (อัตราดอกเบี้ย 4% ต่อปี) หนี้รถ 100,000 บาท (อัตราดอกเบี้ย 3% ต่อปี) และหนี้บัตรเครดิต สด 100,000 บาท (อัตราดอกเบี้ย 20% ต่อปี) ถ้าได้รับเงินโบนัสพิเศษ 100,000 บาท ควรนำ เงินก้อนนี้ไปชำระหนี้ใดก่อน	ก. หนี้รถ ข. หนี้บ้าน ค. หนี้บัตรเครดิต ง. ไม่ทราบ	การบริหารหนี้สิน
13	ข้อใดไม่ใช่การลงทุน	ก. สลากกินแบ่งรัฐบาล ข. หุ้นกู้ ค. หุ้น ง. ไม่ทราบ	การบริหารการลงทุน
14	ฝนซื้อหุ้น KRIS จำนวน 100 หุ้น ในราคาหุ้น ละ 50 บาท ต่อมาได้รับเงินปันผลหุ้นละ 1 บาทและตัดสินใจขายหุ้นทั้งหมดในราคาหุ้น ละ 60 บาท ถ้าไม่มีการเก็บภาษีและ ค่าธรรมเนียมในการซื้อขาย ฝนจะได้ ผลตอบแทนจากการลงทุนเป็นจำนวนเงิน รวมกันเท่าใด	ก. 100 บาท ข. 1,000 บาท ค. 1,100 บาท ง. ไม่ทราบ	การบริหารการลงทุน
15	เทพเป็นผู้มีระดับการยอมรับความเสี่ยงสูงและ ต้องการวางแผนการลงทุนเพื่อให้มีโอกาส ได้รับอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนมาก ที่สุดในระยะยาว ถ้าเทพไม่มีข้อจำกัดเรื่องอายุ และรายได้ เทพควรแบ่งสัดส่วนการลงทุนตาม ตัวเลือกใด	ก. เงินฝากธนาคาร 10% พันธบัตรรัฐบาล 20% หุ้น สามัญ 70% ข. เงินฝากธนาคาร 20% พันธบัตรรัฐบาล 30% หุ้น สามัญ 50% ค. เงินฝากธนาคาร 30% พันธบัตรรัฐบาล 40% หุ้น สามัญ 30% ง. ไม่ทราบ	การบริหารการลงทุน

ตารางที่ 2 : คำถามเพื่อทดสอบความรู้ทางการเงิน (ต่อ)

ข้อ	คำถาม	ตัวเลือก	ประเภทความรู้ทางการเงิน
16	ตัวเลือกใดเป็นการถ่ายโอนความเสี่ยง	ก. ติดตั้งสายดินกับเครื่องทำน้ำอุ่น ข. ทำประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคล ค. ไม่ขับรถขณะฝนตก ง. ไม่ทราบ	การบริหารความเสี่ยงของชีวิตและทรัพย์สิน
17	หนุ่ยซื้อประกันอัคคีภัยสำหรับบ้านที่อยู่อาศัย โดยมีจำนวนเงินเอาประกันภัย 500,000 บาท ต่อมาเกิดอัคคีภัย มีมูลค่าความเสียหาย 200,000 บาท หนุ่ยจะได้รับเงินชดเชยจากบริษัทประกันภัยเป็นจำนวนเท่าใด	ก. 700,000 บาท ข. 500,000 บาท ค. 200,000 บาท ง. ไม่ทราบ	การบริหารความเสี่ยงของชีวิตและทรัพย์สิน
18	สิงโตทำประกันชีวิตไว้กับบริษัทประกันชีวิต A ถ้าสิงโตเสียชีวิต กระเตจะ ได้รับเงินจากบริษัทประกันชีวิต A เป็นจำนวนเงิน 1 ล้านบาท ตัวเลือกใดไม่ถูกต้อง	ก. สิงโตถ่ายโอนความเสี่ยงภัยให้แก่บริษัทประกันชีวิต A ข. ผู้เอาประกันภัย คือ กระเต ค. ผู้รับประกันภัย คือ บริษัทประกันชีวิต A ง. ไม่ทราบ	การบริหารความเสี่ยงของชีวิตและทรัพย์สิน

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับองค์ประกอบเพื่อเสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ต้องการ

- คุณคิดว่า "สุขภาพทางการเงินที่ดี" หมายถึงอะไร
- ปัจจุบันคุณวางแผนทางการเงินหรือไม่และมีเป้าหมายการวางแผนทางการเงินอย่างไร
- ปัจจุบันคุณมีปัญหาหรือความกังวลทางการเงินหรือไม่ คืออะไรและมีวิธีการจัดการอย่างไร
- คุณเคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความรู้ทางการเงินของบริษัทหรือไม่ รู้สึกอย่างไรบ้าง
- คุณคิดว่าโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพทางการเงินที่บริษัทจัดให้พนักงานเหมาะสมและเพียงพอหรือไม่ เพราะเหตุใด
- คุณต้องการสิทธิประโยชน์อะไรจากบริษัทเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการมีสุขภาพทางการเงินที่ดี
- คุณได้ติดตามสื่อที่ให้ความรู้ทางการเงินหรือไม่หรือมี Influencer ที่ให้ความรู้ทางการเงินที่คุณติดตามเป็นประจำหรือไม่

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังต่อไปนี้

3.3.1 ติดต่อกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 16 คน ขอความยินยอมกับผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลผลการทดสอบและส่งแบบทดสอบเพื่อวัดระดับทางการเงินเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบมาล่วงหน้า

3.3.2 ติดต่อกลุ่มตัวอย่างเพื่อดำเนินการสัมภาษณ์โดยมีการสัมภาษณ์ ผ่านโปรแกรม Google มีการนัดหมายวันและเวลาไว้ล่วงหน้า

3.3.3 เมื่อพบกับผู้สัมภาษณ์ตามวันและเวลาที่ได้นัดหมาย ก่อนที่ผู้วิจัยจะดำเนินการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยได้ทำการขอความยินยอมกับผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อบันทึกเสียง จดบันทึกข้อมูล และแจ้งวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์ จากนั้นผู้วิจัยจึงจะเริ่มดำเนินการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth Interview)

3.3.4 ดำเนินการสัมภาษณ์ตามชุดคำถามที่เตรียมมา ซึ่งคำถามมีลักษณะปลายเปิด ผู้วิจัยเน้นให้ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นและถามต่อยอดจากคำถามที่ได้เตรียมไว้ จากนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งจากการจดบันทึกขณะสัมภาษณ์และได้มีการฟังบันทึกเสียงย้อนหลังเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

3.3.5 รวบรวมและจัดเรียงข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 16 คน ซึ่งเป็นข้อมูลแบบปฐมภูมิและนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของกิจกรรมหรือผลประโยชน์ที่บริษัทสามารถจัดให้แก่พนักงานในอนาคตเพื่อเสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดีต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการศึกษา

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวม จำแนก วิเคราะห์และสรุปข้อมูลหลังจากดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 16 คนเสร็จสิ้น โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis) มาแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบายโดยใช้ค่าสถิติคือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) เพื่อตอบคำถามการวิจัยหรือ วัตถุประสงค์การวิจัย

จากการวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลนั้นทำให้ผู้วิจัยทราบถึงองค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี (Financial Well-Being) ให้พนักงานเจเนอเรชั่น Y ในบริษัทเอกชน ผู้วิจัยได้เขียนบรรยายนำเสนอถึงผลการวิเคราะห์และผลการศึกษาจากการรวบรวมข้อมูลแบบปฐมภูมิที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth Interview) ซึ่งใช้วิธีอธิบายข้อมูลโดยนำคำสัมภาษณ์ ความคิดเห็นและประเด็นที่น่าสนใจ พร้อมยกตัวอย่างและเหตุผลสนับสนุน รวมถึงมีการนำเสนอข้อเสนอแนะเพิ่มเติมทั้งสำหรับในการวิจัยครั้งถัดไปและสำหรับผู้บริหาร เพื่อช่วยให้องค์กรนำผล

การศึกษางานวิจัยไปต่อยอด วางแผน พัฒนาการกิจกรรมหรือผลประโยชน์เพื่อช่วยเสริมสร้างชีวิต
ทางการเงินที่ดีให้แก่พนักงานให้มีประสิทธิภาพมากกว่ากิจกรรมหรือผลประโยชน์ในปัจจุบัน

3.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ใช้เวลาในการดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2565 ถึงเดือน
มีนาคม พ.ศ. 2566

บทที่ 4

ผลการวิจัย

งานวิจัยในหัวข้อ “การศึกษาองค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี (Financial Well-Being) ของพนักงานเจเนอเรชั่น Y ในบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง” มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจระดับความรู้ทางการเงินของพนักงานกลุ่มเจเนอเรชั่นวายในบริษัทเอกชน สำรวจพฤติกรรมการบริหารจัดการเงินและการกำหนดเป้าหมายทางการเงินของพนักงานและสำรวจความคิดเห็นของพนักงานกลุ่มเจเนอเรชั่นวายในบริษัทเอกชนที่มีต่อองค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดีที่ส่งเสริมโดยบริษัท

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างได้ทำการเก็บข้อมูลทางด้านประชากรศาสตร์ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดจำนวน 16 คน พบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน 11 คน และเพศชาย จำนวน 5 คน โดยเมื่อเรียงลำดับตามช่วงอายุจากน้อยไปมาก พบว่ากลุ่มผู้ที่มีอายุระหว่าง 26-30 ปี มีจำนวน 5 คน ผู้ที่มีอายุระหว่าง 31-35 ปี มีจำนวน 5 คน ที่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี มีจำนวน 5 คนและผู้ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี มีจำนวน 1 คน หากจำแนกตามระดับความรู้ทางการเงินจากมากไปน้อย พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีระดับความรู้ทางการเงินอยู่ในระดับสูง จำนวน 12 คน ตามมาด้วยระดับปานกลาง จำนวน 4 คน โดยผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนทำงานในหน่วยงานต่าง ๆ ของบริษัท แสดงผลได้ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 3 ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์

หมายเลขผู้ให้สัมภาษณ์	เพศ	อายุ	หน่วยงาน	ระดับความรู้ทางการเงิน
1	ชาย	33	ฝ่ายพัฒนาองค์กร	ปานกลาง
2	ชาย	34	ฝ่ายส่งเสริมกิจกรรมการตลาดตัวแทน	สูง
3	ชาย	36	ฝ่ายบริหารตราสารหนี้	สูง

ตารางที่ 3 ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ (ต่อ)

หมายเลขผู้ให้สัมภาษณ์	เพศ	อายุ	หน่วยงาน	ระดับความรู้ทางการเงิน
4	ชาย	37	ฝ่ายยุทธศาสตร์องค์กร	สูง
5	ชาย	42	ฝ่ายกลยุทธ์การตลาดและ บริหารการจัดการ แคมเปญ	ปานกลาง
6	หญิง	26	ฝ่ายบริหารทรัพยากร บุคคล	สูง
7	หญิง	26	ฝ่ายขายประกันกลุ่ม	สูง
8	หญิง	28	ฝ่ายกลยุทธ์และวางแผน ช่องทางตัวแทน	สูง
9	หญิง	29	ฝ่ายคณิตศาสตร์	สูง
10	หญิง	30	ฝ่ายพัฒนาองค์กร	สูง
11	หญิง	31	ฝ่ายบริหารผลงานและ โครงการธุรกิจ ต่างประเทศ	สูง
12	หญิง	33	ฝ่าย Transformation	สูง
13	หญิง	34	ฝ่ายบริหารทรัพยากร บุคคล	สูง
14	หญิง	36	ฝ่ายพัฒนาองค์กร	ปานกลาง
15	หญิง	37	ฝ่ายการตลาดดิจิทัล	ปานกลาง
16	หญิง	39	ฝ่ายกลยุทธ์และ บริหารงานฝึกอบรม	สูง

ตารางที่ 4 จำนวนและสัดส่วนผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์และระดับความรู้ทางการเงิน

ลักษณะประชากรศาสตร์	จำนวน (คน)	สัดส่วน (ร้อยละ)
เพศ		
ชาย	5	31.25
หญิง	11	68.75
รวม	16	100.00
อายุ		
26-30 ปี	5	31.25
31-35 ปี	5	31.25
36-40 ปี	5	31.25
มากกว่า 40 ปี	1	6.25
รวม	16	100.00
ระดับความรู้ทางการเงิน		
ระดับต่ำ	0	0.00
ระดับปานกลาง	4	25.00
ระดับสูง	12	75.00
รวม	16	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่าจากผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด 16 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 โดยจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีช่วงอายุที่เท่ากันในช่วงระหว่าง 26-30 ปี ระหว่าง 31-35 ปี และระหว่าง 36-40 ปี จำนวนช่วงอายุละ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 และผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีระดับความรู้ทางการเงินในระดับสูง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 โดยจากการเก็บข้อมูลผ่านแบบทดสอบวัดระดับทางการเงินและการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 16 เป็นมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.2 ระดับความรู้ทางการเงิน

ก่อนการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องตอบแบบทดสอบวัดระดับความรู้ทางการเงิน ซึ่งแบ่งระดับความรู้ทางการเงินจากน้อยไปมาก เป็น 1. ระดับเริ่มรู้ (ระดับต่ำ) 2. ระดับเรียนรู้ (ระดับปานกลาง) และ 3. ระดับรอบรู้ (ระดับสูง) โดยการทำให้แบบทดสอบดังกล่าวเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยนี้ โดยผู้วิจัยต้องการสำรวจระดับความรู้ทางการเงินของพนักงานกลุ่มเจเนอเรชันวายในบริษัท ผลการทดสอบเป็นไปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 : ระดับความรู้ทางการเงินแบ่งตามเพศของผู้ให้สัมภาษณ์

ระดับความรู้ทางการเงิน / เพศ	หญิง	ชาย
ระดับเริ่มรู้ (ระดับต่ำ)	0 คน (ร้อยละ 0.00)	0 คน (ร้อยละ 0.00)
ระดับเรียนรู้ (ระดับปานกลาง)	2 คน (ร้อยละ 18.18)	2 คน (ร้อยละ 40.00)
ระดับรอบรู้ (ระดับสูง)	9 คน (ร้อยละ 81.82)	3 คน (ร้อยละ 60.00)

โดยจากข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นไปในทิศทางเดียวกับผลสำรวจทักษะทางการเงินของคนไทยในปี พ.ศ. 2563 โดยธนาคารแห่งประเทศไทยที่แสดงว่าคนไทยมีพัฒนาการระดับทักษะทางการเงินดีขึ้น ซึ่งรวมถึงความรู้ทางการเงินที่เพิ่มขึ้น

4.3 ความหมายของชีวิตทางการเงินที่ดี

คำว่า “ชีวิตทางการเงินที่ดี” มักถูกให้ความหมายแบบกว้าง ๆ ว่าเป็นการปฏิบัติตนในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดการงบประมาณ บริหารหนี้สิน เก็บออม ลงทุนและการซื้อประกันเพื่อบริหารความเสี่ยง อย่างไรก็ตามความหมายอาจแตกต่างกันไปในแต่ละคนตามปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ถึงความหมายของการมีชีวิตทางการเงินที่ดีของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละบุคคล

โดยผลการสัมภาษณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลของหน่วยงานปกป้องผลประโยชน์ต่อผู้บริโภค (Consumer Financial Protection Bureau) ที่กล่าวว่าชีวิตทางการเงินที่ดีต้องประกอบไปด้วย ความมั่นคง คือ ความสามารถในการควบคุมเงินในแต่ละวันหรือเดือนและความสามารถในการดูดซับแรงกระแทกทางการเงิน และอิสระในการเลือก คือ ความมีอิสระทางการเงินในการเลือกสิ่งต่าง ๆ เพื่อความสุขในชีวิตและความสามารถในการบรรลุเป้าหมายทางการเงิน ซึ่งผลการสัมภาษณ์มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด 16 คน พบว่า 10 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 มองว่าชีวิตทางการเงินที่ดีหมายถึง การมีความสามารถในการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันตามความต้องการและความจำเป็น ในขณะที่ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 มองว่าชีวิตทางการเงินที่ดีหมายถึง การมีเงินสำรองหรือเงินออมไว้ใช้ในสถานการณ์จำเป็นหรือฉุกเฉิน และ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 มองว่าชีวิตทางการเงินที่ดีหมายถึง การมีความสามารถในการบริหารจัดการหนี้สิน โดยตัวอย่างบทสัมภาษณ์มีดังต่อไปนี้

อันดับ 1 มองว่าชีวิตทางการเงินที่ดี หมายถึง การมีความสามารถในการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันตามความต้องการและความจำเป็น

“...การมีเงินใช้ในสิ่งที่เราต้องการและความจำเป็นหรือการเลือกกินอาหารที่ดียิ่งขึ้น เราสามารถใช้เงินเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น...” – ผู้ให้สัมภาษณ์หมายเลข 6, เพศหญิง, อายุ 26 ปี, ฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคล, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

“...แต่มีให้เพียงพอต่อความต้องการที่เราอยากจะใช้ คำว่าต้องการคือมากกว่าคำว่าจำเป็น จำเป็นแปลว่ายังไงเราก็ต้องใช้ แต่ความต้องการคืออยากจะได้เพิ่ม เราต้องมีมากพอ...” – ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8, เพศหญิง, อายุ 28 ปี, ฝ่ายกลยุทธ์และวางแผนช่องทางตัวแทน, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

อันดับ 2 มองว่าชีวิตทางการเงินที่ดี หมายถึง การมีเงินสำรองหรือเงินออมไว้ใช้ในสถานการณ์จำเป็นหรือฉุกเฉิน

“...รายจ่ายต้องระวังรายจ่ายที่ไม่คาดคิด เช่น การป่วย พ่อแม่ป่วย ดังนั้นรายได้ที่มากกว่ารายจ่ายก็ต้องเก็บออมและลงทุน...” – ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, เพศชาย, อายุ 42 ปี, ฝ่ายกลยุทธ์การตลาดและบริหารการจัดการแคมเปญ, ความรู้ทางการเงินระดับปานกลาง

“...มีการเก็บออมเพื่ออนาคตและการใช้จ่ายฉุกเฉิน...” – ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16, เพศหญิง, อายุ 39 ปี, ฝ่ายกลยุทธ์และบริหารงานฝึกอบรม, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

อันดับ 3 มองว่าชีวิตทางการเงินที่ดี หมายถึง การมีความสามารถในการบริหารจัดการหนี้สิน

“...สามารถบริหารจัดการตัวเองได้ ไม่เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์...” – ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12, เพศหญิง, อายุ 33 ปี, ฝ่าย Transformation, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

“...หนี้สินไม่ใช่สิ่งที่แย่ ถ้าสามารถบริหารได้ดี...” – ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9, เพศหญิง, อายุ 29 ปี, ฝ่ายคณิตศาสตร์, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

4.4 พฤติกรรมการบริหารจัดการเงินและการกำหนดเป้าหมายทางการเงินของพนักงานกลุ่มเจเนอเรชั่นวายในบริษัทเอกชน

ผู้วิจัยต้องการทราบพฤติกรรมการบริหารจัดการเงินของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนว่ามีการบริหารจัดการเงินของตนเองอย่างไร โดยผลการสัมภาษณ์สอดคล้องกับงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุนของประชากรกลุ่มเจเนอเรชั่นวายที่กล่าวว่า กลุ่มที่รู้สึกว่าคุณมีความรู้ทางการเงินการลงทุนที่เพียงพอ พวกเขาจะมีความรู้สึกแง่บวกต่อการลงทุน และจากสถานการณ์เศรษฐกิจที่ไม่แน่นอน ทำให้ประชากรกลุ่มเจเนอเรชั่นวายกลัวสูญเสียเงินลงทุนจึงมักหลีกเลี่ยงการลงทุนในหุ้น

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด 16 คน พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 มีการบริหารจัดการทางการเงิน ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ไม่มีการบริหารจัดการทางการเงิน โดยผู้ที่ตอบว่ามีการบริหารจัดการการเงิน มีวิธีการบริหารจัดการทางการเงินดังตารางที่ 4.4.1

ตารางที่ 6 : วิธีการบริหารจัดการทางการเงิน

วิธีการจัดการทางการเงิน	ระดับเรียนรู้ (ระดับปานกลาง)	ระดับรอบรู้ (ระดับสูง)
ลงทุนในกองทุนรวมหรือ กองทุนลดหย่อนภาษี	1 คน (ร้อยละ 6.25)	5 คน (ร้อยละ 31.25)
ฝากในบัญชีออมทรัพย์	0 คน (ร้อยละ 0.00)	3 คน (ร้อยละ 18.75)
ลงทุนในหุ้น	2 คน (ร้อยละ 12.50)	0 คน (ร้อยละ 0.00)
ทำประกันแบบออมทรัพย์ หรือประกันบำนาญ	0 คน (ร้อยละ 0.00)	1 คน (ร้อยละ 6.25)
ไม่มีการบริหารจัดการ ทางการเงิน	1 คน (ร้อยละ 6.25)	3 คน (ร้อยละ 18.75)

จากผลการสัมภาษณ์สะท้อนว่าผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความรู้ทางการเงินระดับสูงส่วนใหญ่ที่มีการบริหารจัดการทางการเงินจะเลือกลงทุนในกองทุนประเภทต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยงน้อยกว่าการลงทุนในหุ้นเพียงอย่างเดียวที่มีความเสี่ยงสูงกว่า สะท้อนผลการวิจัยที่ว่าประชากรกลุ่มเจนเอเรชั่นวายมีความระมัดระวังในการลงทุนมากขึ้นในสถานการณ์เศรษฐกิจที่ไม่แน่นอน อย่างไรก็ตามพบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความรู้ทางการเงินระดับปานกลางกลับเลือกที่จะลงทุนในหุ้น โดยมีสาเหตุหลักคือ สามารถรับความเสี่ยงได้มากและต้องการผลตอบแทนสูง

ผู้ให้สัมภาษณ์ผู้มีวิธีบริหารจัดการเงินผ่านการลงทุนในกองทุนรวมหรือกองทุนลดหย่อนภาษี กล่าว

“...เป้าหมายระยะยาวสำหรับการเกษียณ ทำโดยซื้อกองทุน RMF และ SSF เต็มจำนวน...”

- ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, เพศชาย, อายุ 36 ปี, ฝ่ายบริหารตราสารหนี้, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

“...เก็บในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและมีการ DCA ทุกเดือนในกองทุนเปิด...” - ผู้ให้

สัมภาษณ์คนที่ 10, เพศหญิง, อายุ 30 ปี, ฝ่ายพัฒนาองค์กร, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

ผู้ให้สัมภาษณ์ผู้มีวิธีบริหารจัดการเงินผ่านการฝากในบัญชีออมทรัพย์กล่าวว่า

“...เงินเดือนออกจะเอาเข้าบัญชีสำหรับเก็บเงิน โดยเฉพาะ ไม่ได้ซื้อกองทุนหรือหุ้นเลย...”

- ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7, เพศหญิง, อายุ 26 ปี, ฝ่ายขายประกันกลุ่ม, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

“...ไม่ถนัดการลงทุน เลยออมเงินในบัญชีออมทรัพย์ดอกเบี้ยสูง...” - ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่

11, เพศหญิง, อายุ 31 ปี, ฝ่ายบริหารผลงานและโครงการธุรกิจต่างประเทศ, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

ผู้ให้สัมภาษณ์ผู้มีวิธีบริหารจัดการเงินผ่านการลงทุนในหุ้นกล่าวว่า

“...เงินเดือน 60% ลงทุนในหุ้น...” - ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, เพศชาย, อายุ 33 ปี, ฝ่ายพัฒนา

องค์กร, ความรู้ทางการเงินระดับปานกลาง

“...เงินส่วนใหญ่ลงทุนในหุ้นไทย...” - ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, เพศชาย, อายุ 42 ปี, ฝ่ายกล

ยุทธ์การตลาดและบริหารการจัดการแคมเปญ, ความรู้ทางการเงินระดับปานกลาง

ผู้ให้สัมภาษณ์ผู้มีวิธีการบริหารจัดการเงินผ่านการทำประกันแบบออมทรัพย์หรือประกันบำนาญ
กล่าวว่า

“...ซื้อประกันออมทรัพย์และประกันแบบบำนาญเป็นส่วนใหญ่ เพราะเงินที่เก็บไปไม่เสี่ยง

เหมือนการลงทุนในหุ้นหรือกองทุน...” - ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, เพศชาย, อายุ 34 ปี, ฝ่ายส่งเสริม

กิจกรรมการตลาดตัวแทน, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

นอกจากการสำรวจพฤติกรรมการบริหารจัดการเงินแล้ว ผู้วิจัยต้องการทราบว่าผู้ให้สัมภาษณ์มีเป้าหมายทางการเงินหรือไม่ เนื่องจากแนวคิดทฤษฎีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล กำหนดว่าการกำหนดเป้าหมายทางการเงินเป็นขั้นตอนที่สำคัญต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อนำไปสู่การมีชีวิตทางการเงินที่ดี โดยเป้าหมายทางการเงินต้องมีความชัดเจนทั้งในแง่ของจำนวนและเวลา นอกจากนั้นเป้าหมายทางการเงินต้องมีความสอดคล้องกับสถานะทางการเงินของแต่ละบุคคล โดยผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด 16 คน พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีเป้าหมายทางการเงินที่ชัดเจน ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ไม่มีเป้าหมายทางการเงินที่ชัดเจน โดยในผู้ให้สัมภาษณ์ที่ไม่มีเป้าหมายทางการเงินที่ชัดเจนทั้ง 8 คนนี้ มี 4 คน หรือร้อยละ 50.00 ของคนที่ไม่มีเป้าหมายทางการเงินที่ชัดเจนกล่าวว่าพวกเขามีการจัดการการเงิน ดังที่แสดงในตารางที่ 4.4.1 โดยเป้าหมายทางการเงินของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นดังตารางที่ 4.4.2

ตารางที่ 7 : เป้าหมายทางการเงิน

เป้าหมายทางการเงิน	ระดับเรียนรู้ (ระดับปานกลาง)	ระดับรอบรู้ (ระดับสูง)
มีเงินเพียงพอต่อการเกษียณ	1 คน (ร้อยละ 12.50)	4 คน (ร้อยละ 50.00)
เพิ่มความมั่งคั่ง	1 คน (ร้อยละ 12.50)	1 คน (ร้อยละ 12.50)
มีเงินเพียงพอต่อการใช้ชีวิตประจำวัน	1 คน (ร้อยละ 12.50)	0 คน (ร้อยละ 0.00)

เมื่อวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับเป้าหมายทางการเงินแล้ว ผู้วิจัยพบว่าเป้าหมายของผู้ให้สัมภาษณ์มีความสอดคล้องกับทฤษฎีชีวิตทางการเงินที่ดีที่ประกอบด้วย ความมั่นคง สะท้อนจากเป้าหมายทางการเงินเรื่องการเงินเพียงพอต่อการเกษียณ และการมีอิสระในการเลือก สะท้อนจากเป้าหมายเพิ่มความมั่งคั่งและมีเงินเพียงพอต่อการใช้ชีวิตประจำวัน

4.5 ความคิดเห็นและความต้องการของผู้ให้สัมภาษณ์พนักงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวายต่อการเสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี

เนื่องจากบริษัทมีการจัดกิจกรรมหรือให้ผลประโยชน์เพื่อช่วยส่งเสริมการมีชีวิตทางการเงินที่ดีให้แก่พนักงาน แต่ผู้วิจัยต้องการสำรวจความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความต้องการเพิ่มเติมที่ต้องการให้บริษัทจัดหาให้ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด 16 คน พบว่ามีคำตอบทั้งหมด 21 คำตอบ โดยมีผู้ให้สัมภาษณ์ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 ที่ตอบมากกว่า 1 คำตอบ โดยผู้ให้สัมภาษณ์ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 มีความคิดเห็นว่าบริษัทควรจัดหาบริการแนะนำการลงทุนส่วนบุคคลโดยผู้เชี่ยวชาญให้แก่พนักงาน ผู้ให้สัมภาษณ์ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 มีความคิดเห็นว่าบริษัทควรมีสวัสดิการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำให้พนักงาน ผู้ให้สัมภาษณ์ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 มีความคิดเห็นว่าบริษัทควรสร้างระบบการเก็บออมเหมือนสหกรณ์ออมทรัพย์ให้พนักงาน ผู้ให้สัมภาษณ์ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 มีความคิดเห็นว่าบริษัทควรจัดคอร์สอบรมเรื่องการวางแผนทางการเงินรายบุคคล ผู้ให้สัมภาษณ์ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 มีความคิดเห็นว่าบริษัทควรให้ความคุ้มครองสุขภาพเพิ่มเติมให้พนักงาน และผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 มีความคิดเห็นว่าบริษัทควรจัดบรรยายโดยบุคคลที่ประสบความสำเร็จทางการเงินให้พนักงาน โดยรายละเอียดเป็นไปตามตารางที่ 4.5.1

ตารางที่ 8 : ความคิดเห็นและความต้องการของผู้ให้สัมภาษณ์พนักงานกลุ่มเจเนอเรชั่นวายต่อการเสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี

ความต้องการ	ระดับเรียนรู้ (Explorer)	ระดับรอบรู้ (Challenger)
ผู้เชี่ยวชาญแนะนำการลงทุนส่วนบุคคลให้พนักงาน	3 ความคิดเห็น (ร้อยละ 14.29)	6 ความคิดเห็น (ร้อยละ 28.57)
เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ	0 ความคิดเห็น (ร้อยละ 0.00)	4 ความคิดเห็น (ร้อยละ 19.05)
ระบบการเก็บออมเงินเหมือนสหกรณ์ออมทรัพย์	0 ความคิดเห็น (ร้อยละ 0.00)	3 ความคิดเห็น (ร้อยละ 14.29)
คอร์สการอบรมเรื่องการวางแผนทางการเงินรายบุคคล	0 ความคิดเห็น (ร้อยละ 0.00)	2 ความคิดเห็น (ร้อยละ 9.52)
ความคุ้มครองสุขภาพเพิ่มเติม	0 ความคิดเห็น (ร้อยละ 0.00)	2 ความคิดเห็น (ร้อยละ 9.52)
การบรรยายโดยบุคคลที่ประสบความสำเร็จทางการเงิน	1 ความคิดเห็น (ร้อยละ 4.76)	0 ความคิดเห็น (ร้อยละ 0.00)

โดยความต้องการของผู้ให้สัมภาษณ์สอดคล้องกับผลสำรวจในประชากรกลุ่มเจเนอเรชั่นวายว่าพวกเขาเชื่อถือผู้ให้คำแนะนำทางการเงิน (Financial Advisor) โดยต้องการใช้บริการผู้ให้คำแนะนำทางการเงินและต้องการมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ให้บริการบริหารการเงิน สะท้อนจากผลสัมภาษณ์ที่ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 9 คนต้องการผู้เชี่ยวชาญแนะนำการลงทุนส่วนบุคคลให้พนักงาน และความต้องการระบบการเก็บออมเงินเหมือนสหกรณ์ออมทรัพย์ก็สะท้อนผลสำรวจที่ว่าประชากรกลุ่มนี้รู้สึว่าการลงทุนเป็นเรื่องอันตรายและมีความเสี่ยง การลงทุนในเครื่องมือที่มีความเสี่ยงต่ำและมีผลตอบแทนแน่นอน เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์จึงน่าสนใจว่าการลงทุนในเครื่องมือทางการเงินอื่น ๆ ที่มีความเสี่ยง นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับผลสำรวจว่ากลุ่มประชากรเจเนอเรชั่น

วามีแนวโน้มเลือกซื้อบ้านหลังแรกที่มีคุณภาพ สะท้อนได้จากความต้องการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำจากบริษัทเพื่อนำไปซื้อที่พักอาศัย

ผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความคิดเห็นว่าบริษัทควรจัดหาบริการแนะนำการลงทุนส่วนบุคคลโดยผู้เชี่ยวชาญ

“...อยากได้คนมาแนะนำกองทุน จะเป็นคนนอกหรือคนในก็ได้ แต่ต้องเป็นคนที่ประสบความสำเร็จ...” - ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, เพศชาย, อายุ 42 ปี, ฝ่ายกลยุทธ์การตลาดและบริหารการจัดการแคมเปญ, ความรู้ทางการเงินระดับปานกลาง

“...อยากได้บริการให้คำแนะนำการลงทุนหรือการเงินแบบ one-stop service...” - ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9, เพศหญิง, เพศหญิง, อายุ 29 ปี, ฝ่ายคณิตศาสตร์, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

“... อยากลองลงทุนในหุ้น แบบสามารถถือพอร์ตลงทุนของเราไปให้ผู้เชี่ยวชาญในบริษัทเป็นคนดูให้...” - ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10, เพศหญิง, อายุ 30 ปี, ฝ่ายพัฒนาองค์กร, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

“...ปกติถ้าเราลงทุน เราต้องหาข้อมูลเอง จะดีมากถ้าบริษัทมีคนที่มีความรู้มาช่วยแนะนำแบบรายบุคคล...” - ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11, เพศหญิง, อายุ 31 ปี, ฝ่ายบริหารผลงานและโครงการธุรกิจต่างประเทศ, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

“...อยากให้บริษัทมีบริการแนะนำการวางแผนทางการเงินการลงทุนผ่านคนที่มีความรู้...” - ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16, เพศหญิง, อายุ 39 ปี, ฝ่ายกลยุทธ์และบริหารงานฝึกอบรม, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

ผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความคิดเห็นว่าบริษัทควรมีสวัสดิการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำให้พนักงาน

“...อยากให้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย...” - ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, เพศชาย, อายุ 36 ปี, ฝ่ายบริหารตราสารหนี้, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

“...อยากให้มีสิทธิเงินกู้พิเศษ เช่น สินเชื่อธุรกิจหรือสินเชื่อที่อยู่อาศัย...” - ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12, เพศหญิง, อายุ 33 ปี, ฝ่าย Transformation, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

ผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความคิดเห็นว่าบริษัทควรสร้างระบบการเก็บออมเหมือนสหกรณ์ออมทรัพย์ให้พนักงาน

“...อยากให้ทำระบบเหมือนสหกรณ์ออมทรัพย์เหมือนที่อื่น ๆ...” - ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, เพศชาย, อายุ 36 ปี, ฝ่ายบริหารตราสารหนี้, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

“...สิ่งที่รู้สึกว่าได้เหมือนที่ทำงานเก่า คือ สหกรณ์ เพราะผลตอบแทนสูงกว่าปกติ มีปันผล...” - ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10, เพศหญิง, อายุ 30 ปี, ฝ่ายพัฒนาองค์กร, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

ผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความคิดเห็นว่าบริษัทควรจัดคอร์สอบรมเรื่องการวางแผนทางการเงินรายบุคคล

“...อยากให้มีคอร์สทางการเงิน เช่น การบริหารหนี้สินและการวางแผนเกษียณ...” - ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, เพศชาย, อายุ 37 ปี, ฝ่ายยุทธศาสตร์องค์กร, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

“...อยากให้จัดกิจกรรมให้ความรู้แบบย่อยความรู้ไปแล้ว มีเนื้อหามากกว่าในอินเทอร์เน็ต...” - ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7, เพศหญิง, อายุ 26 ปี, ฝ่ายขายประกันกลุ่ม, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

ผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความคิดเห็นว่าบริษัทควรให้ความคุ้มครองสุขภาพเพิ่มเติมให้พนักงาน

“...อยากให้แก้ไขความคุ้มครองสุขภาพของตนเองและครอบครัวเพิ่มเติมตามเงินเพื่อที่เพิ่มขึ้น...” - ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, เพศชาย, อายุ 34 ปี, ฝ่ายส่งเสริมกิจกรรมการตลาดตัวแทน, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

“...บริษัทอาจเพิ่มความคุ้มครองวงเงินผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกให้มากขึ้น...” - ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6, เพศหญิง, อายุ 26 ปี, ฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคล, ความรู้ทางการเงินระดับสูง

ผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความคิดเห็นว่าบริษัทควรจัดบรรยายโดยบุคคลที่ประสบความสำเร็จทางการเงินให้พนักงาน

“...อยากได้บุคคลตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ เช่น เคยมีหนี้และตอนนี้ปลอดหนี้มาแล้วเรื่องราวให้เราฟัง...” - ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, เพศชาย, อายุ 33 ปี, ฝ่ายพัฒนาองค์กร, ความรู้ทางการเงินระดับปานกลาง

4.6 การวิเคราะห์องค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี

จากผลการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อศึกษาความต้องการทางการเงินที่นำไปสู่ชีวิตทางการเงินที่ดีของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนตามหัวข้อที่ 4.5 สามารถวิเคราะห์องค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดีให้พนักงานเจนเอเรชั่นวายได้เป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

4.6.1 ความรู้ทางการเงิน

- ผู้เชี่ยวชาญแนะนำการลงทุนส่วนบุคคลให้พนักงาน

- คอร์สการอบรมเรื่องการวางแผนทางการเงินรายบุคคล
- การบรรยายโดยบุคคลที่ประสบความสำเร็จทางการเงิน

องค์ประกอบด้านความรู้ทางการเงินนี้เพื่อให้ความรู้ การแนะนำและการสนับสนุนด้านข้อมูลทางการเงินแก่พนักงานเพื่อการตัดสินใจทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบนี้ครอบคลุมการให้คำแนะนำโดยผู้เชี่ยวชาญและข้อมูลเชิงลึกจากผู้ที่ประสบความสำเร็จหรือผู้ที่ประสบความสำเร็จทางการเงิน

4.6.2 ความมั่นคงและทรัพยากรทางการเงิน

- เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ
- ระบบการเก็บออมเงินเหมือนสหกรณ์ออมทรัพย์

องค์ประกอบด้านความมั่นคงและทรัพยากรทางการเงินเป็นองค์ประกอบเพื่อตอบสนองความต้องการด้านความมั่นคงและการเข้าถึงทรัพยากรทางการเงิน องค์ประกอบนี้ช่วยให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความสามารถในการบริหารจัดการทางการเงินที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4.6.3 การบริหารความเสี่ยง

- ความคุ้มครองสุขภาพเพิ่มเติม

องค์ประกอบด้านการบริหารความเสี่ยงเชื่อมโยงกับความคุ้มครองสุขภาพผ่านประกันสุขภาพซึ่งเป็นเครื่องมือบริหารความเสี่ยงชนิดหนึ่ง โดยองค์ประกอบนี้จะช่วยดูดซับแรงกระแทกทางการเงินเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดทางการเงินได้

องค์ประกอบทั้ง 3 นี้มีความเชื่อมโยงกับปัจจัยที่นำไปสู่ชีวิตทางการเงินที่ดี โดยองค์ประกอบที่ 2 ความมั่นคงและทรัพยากรทางการเงินสอดคล้องกับปัจจัยด้านความมั่นคง ซึ่งประกอบไปด้วยความสามารถในการควบคุมการเงินและความสามารถในการดูดซับแรงกระแทกทางการเงิน และองค์ประกอบที่ 3 การบริหารความเสี่ยง สอดคล้องกับปัจจัยด้านความมั่นคง ในด้านความสามารถในการดูดซับแรงกระแทกทางการเงินและปัจจัยด้านความมีอิสระในการเลือก ในด้านความสามารถในการบรรลุเป้าหมายทางการเงิน โดยถึงแม้ว่าองค์ประกอบที่ 1 ความรู้ทางการเงิน จะไม่สอดคล้องโดยตรงกับปัจจัยดังกล่าว แต่การมีความรู้ทางการเงินที่ดีสามารถนำไปสู่ความสามารถด้านต่าง ๆ ได้ ไม่ว่าจะเป็นความสามารถในการควบคุมการเงิน ความสามารถในการดูดซับแรงกระแทกทางการเงินและความสามารถในการบรรลุเป้าหมายทางการเงิน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาองค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี (Financial Well-Being) ของพนักงานเจเนอเรชั่น Y ในบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง โดยงานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source) ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลที่กำหนดแบบเชิงลึก (In-Depth Interview) รวมทั้งดำเนินการศึกษาข้อมูลจากเอกสารเชิงวิชาการต่าง ๆ โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

- 5.1 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย
- 5.2 ข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์
- 5.3 ข้อจำกัดของการทำวิจัย
- 5.4 ข้อเสนอแนะต่องานวิจัยในอนาคต

5.1 สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล

5.1.1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ให้สัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างได้ทำการเก็บข้อมูลทางด้านประชากรศาสตร์ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดจำนวน 16 คน พบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน 11 คน และเพศชาย จำนวน 5 คน โดยเมื่อเรียงลำดับตามช่วงอายุจากน้อยไปมาก พบว่ากลุ่มผู้ที่มีอายุระหว่าง 26-30 ปี มีจำนวน 5 คน ผู้ที่มีอายุระหว่าง 31-35 ปี มีจำนวน 5 คน ที่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี มีจำนวน 5 คน และผู้ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี มีจำนวน 1 คน หากจำแนกตามระดับความรู้ทางการเงินจากมากไปน้อย พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีระดับความรู้ทางการเงินอยู่ในระดับสูง จำนวน 12 คน ตามมาด้วยระดับปานกลาง จำนวน 4 คน

5.1.2 ระดับความรู้ทางการเงินของผู้ให้สัมภาษณ์

ก่อนการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องตอบแบบทดสอบวัดระดับความรู้ทางการเงิน ซึ่งแบ่งระดับความรู้ทางการเงินจากน้อยไปมาก เป็น 1. ระดับเริ่มรู้ (ระดับต่ำ) 2. ระดับเรียนรู้ (ระดับปานกลาง) และ 3. ระดับรอบรู้ (ระดับสูง) โดยการทำแบบทดสอบดังกล่าวเพื่อตอบ

วัตถุประสงค์ของการทำวิจัยนี้ โดยผู้วิจัยต้องการสำรวจระดับความรู้ทางการเงินของพนักงานกลุ่มเจเนอเรชั่นวายในบริษัท โดยพบว่าผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 12 คนมีความรู้ทางการเงินในระดับสูง ประกอบไปด้วย เพศหญิง 9 คนและเพศชาย 3 คน และผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 4 คนมีความรู้ทางการเงินระดับปานกลาง ประกอบไปด้วยเพศหญิง 2 คนและเพศชาย 2 คน โดยไม่มีผู้ให้สัมภาษณ์คนใดเลยที่มีความรู้ทางการเงินในระดับต่ำ ซึ่งผลการทดสอบดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลสำรวจทักษะทางการเงินของคนไทยในปี พ.ศ. 2563 โดยธนาคารแห่งประเทศไทยที่แสดงว่าคนไทยมีพัฒนาการระดับทักษะทางการเงินดีขึ้น ซึ่งรวมถึงความรู้ทางการเงินที่เพิ่มขึ้น

5.1.3 ความหมายของ “ชีวิตทางการเงินที่ดี”

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด 16 คน พบว่า 10 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 มีความเห็นว่าชีวิตทางการเงินที่ดีหมายถึง *การมีความสามารถในการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันตามความต้องการและความจำเป็น* ในขณะที่ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 มองว่าชีวิตทางการเงินที่ดีหมายถึง *การมีเงินสำรองหรือเงินออมไว้ใช้ในสถานการณ์จำเป็นหรือฉุกเฉิน* และ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 มองว่าชีวิตทางการเงินที่ดีหมายถึง *การมีความสามารถในการบริหารจัดการหนี้สิน*

ผลการสัมภาษณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลของหน่วยงานปกป้องผลประโยชน์ต่อผู้บริโภค (Consumer Financial Protection Bureau) ที่กล่าวว่าชีวิตทางการเงินที่ดีต้องประกอบไปด้วย ความมั่นคง คือ ความสามารถในการควบคุมเงินในแต่ละวันหรือเดือนและความสามารถในการดูดซับแรงกระแทกทางการเงิน และอิสระในการเลือก คือ ความมีอิสระทางการเงินในการเลือกรายการต่าง ๆ เพื่อความสุขในชีวิตและความสามารถในการบรรลุเป้าหมายทางการเงิน

5.1.4 พฤติกรรมการบริหารจัดการเงินของผู้ให้สัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด 16 คน พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 มีการบริหารจัดการทางการเงิน ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ไม่มีการบริหารจัดการทางการเงิน โดย 6 คนตอบว่าบริหารจัดการเงินผ่านการลงทุนในกองทุนรวมหรือกองทุนลดหย่อนภาษี 3 คนตอบว่าบริหารจัดการเงินผ่านการฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ 2 คนตอบว่าบริหารจัดการเงินผ่านการลงทุนในหุ้น 1 คนตอบว่าบริหารจัดการเงินผ่านการทำประกันแบบออมทรัพย์หรือบำนาญ

ผลการสัมภาษณ์สอดคล้องกับงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงทุนของประชากรกลุ่มเจเนอเรชั่นวายที่กล่าวว่า กลุ่มที่รู้สึกว่าคุณมีความรู้ทางการเงินการลงทุนที่เพียงพอ พวกเขาจะมี

ความรู้สึกแง่บวกต่อการลงทุน และจากสถานการณ์เศรษฐกิจที่ไม่แน่นอน ทำให้ประชากรกลุ่มเจเนอเรชั่นวายกลัวสูญเสียเงินลงทุนจึงมักหลีกเลี่ยงการลงทุนในหุ้นแต่นิยมลงทุนในกองทุนรวมมากกว่าเนื่องจากเป็นรูปแบบการลงทุนที่มีความเสี่ยงน้อยกว่าการลงทุนในหุ้นเพียงอย่างเดียว

5.1.5 การกำหนดเป้าหมายทางการเงินของผู้ให้สัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด 16 คน พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีเป้าหมายทางการเงินที่ชัดเจน ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ไม่มีเป้าหมายทางการเงินที่ชัดเจน โดยในผู้ให้สัมภาษณ์ที่ไม่มีเป้าหมายทางการเงินที่ชัดเจนทั้ง 8 คนนี้ มี 4 คน หรือร้อยละ 50.00 ของคนที่ไม่มีเป้าหมายทางการเงินที่ชัดเจนกล่าวว่าพวกเขามีการบริหารจัดการเงิน โดยสามารถสรุปได้ว่าคนที่มีเป้าหมายทางการเงินมีเป้าหมายใน 3 ด้าน คือ 5 คนตอบว่ามีเป้าหมายเพื่อมีเงินเพียงพอต่อการเกษียณ 2 คนตอบว่ามีเป้าหมายเพื่อเพิ่มความมั่งคั่งให้ตนเองและ 1 คนตอบว่ามีเป้าหมายเพื่อมีเงินเพียงพอใช้ในชีวิตประจำวัน

เป้าหมายของผู้ให้สัมภาษณ์มีความสอดคล้องกับทฤษฎีชีวิตทางการเงินที่ดีที่ประกอบด้วย ความมั่นคง สะท้อนจากเป้าหมายทางการเงินเรื่องการมีเงินเพียงพอต่อการเกษียณ และการมีอิสระในการเลือก สะท้อนจากเป้าหมายเพิ่มความมั่งคั่งและมีเงินเพียงพอใช้ในการชีวิตประจำวัน

5.1.6 ความคิดเห็นและความต้องการของผู้ให้สัมภาษณ์ต่อการเสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด 16 คน พบว่ามีคำตอบทั้งหมด 21 คำตอบ โดยมีผู้ให้สัมภาษณ์ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 ที่ตอบมากกว่า 1 คำตอบ โดยผู้ให้สัมภาษณ์ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 มีความคิดเห็นว่าบริษัทควรจัดหาบริการแนะนำการลงทุนส่วนบุคคลโดยผู้เชี่ยวชาญให้แก่พนักงาน ผู้ให้สัมภาษณ์ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 มีความคิดเห็นว่าบริษัทควรมีสวัสดิการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำให้พนักงาน ผู้ให้สัมภาษณ์ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 มีความคิดเห็นว่าบริษัทควรสร้างระบบการเก็บออมเหมือนสหกรณ์ออมทรัพย์ให้พนักงาน ผู้ให้สัมภาษณ์ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 มีความคิดเห็นว่าบริษัทควรจัดคอร์สอบรมเรื่องการวางแผนทางการเงินรายบุคคล ผู้ให้สัมภาษณ์ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 มีความคิดเห็นว่าบริษัทควรให้ความคุ้มครองสุขภาพเพิ่มเติมให้พนักงาน และผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 มีความคิดเห็นว่าบริษัทควรจัดบรรยายโดยบุคคลที่ประสบความสำเร็จทางการเงินให้พนักงาน

โดยความต้องการของผู้ให้สัมภาษณ์สอดคล้องกับผลสำรวจในประชากรกลุ่มเจเนอเรชันวายว่าพวกเขาเชื่อถือผู้ให้คำแนะนำทางการเงิน (Financial Advisor) โดยต้องการใช้บริการผู้ให้คำแนะนำทางการเงินและต้องการมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ให้บริการบริหารการเงิน สะท้อนจากผลสัมภาษณ์ที่ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 9 คนต้องการผู้เชี่ยวชาญแนะนำการลงทุนส่วนบุคคลให้พนักงาน และความต้องการระบบการเก็บออมเงินเหมือนสหกรณ์ออมทรัพย์ก็สะท้อนผลสำรวจที่ว่าประชากรกลุ่มนี้รู้สึกว่า การลงทุนเป็นเรื่องอันตรายและมีความเสี่ยง การลงทุนในเครื่องมือที่มีความเสี่ยงต่ำและมีผลตอบแทนแน่นอน เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์จึงน่าสนใจว่าการลงทุนในเครื่องมือทางการเงินอื่น ๆ ที่มีความเสี่ยง นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับผลสำรวจว่ากลุ่มประชากรเจเนอเรชันวายมีแนวโน้มเลือกซื้อบ้านหลังแรกที่มีคุณภาพ สะท้อนได้จากความต้องการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำจากบริษัทเพื่อนำไปซื้อที่พักอาศัย

จากผลการทดสอบและการสัมภาษณ์พบว่าระดับความรู้ทางการเงินที่แตกต่างกันไม่ได้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมและการลงทุนเป็นไปตามผลการวิจัยของอรุณี นุสิทธิ์และคณะ (2557) โดยพบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความรู้ทางการเงินในระดับสูงบางคนไม่มีการวางแผนการออมเงินและการลงทุนที่ชัดเจน นอกจากนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการออมเงินและลงทุนของผู้ที่มีความรู้ทางการเงินในระดับปานกลางและระดับสูงไม่ได้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นไปตามผลการวิจัยของธีรพัฒน์ มีอำพล (2557) ที่กล่าวว่ามิปัจจัยอื่นนอกเหนือจากความรู้ทางการเงินที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดสรรออมเงิน เช่น การอบรมเลี้ยงดูและการใช้ชีวิต นอกจากนี้ผลการสัมภาษณ์ความต้องการของผู้ให้สัมภาษณ์ที่ต้องการการบริการแนะนำการลงทุนส่วนบุคคลโดยผู้เชี่ยวชาญที่จัดหาโดยบริษัทและเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำสอดคล้องกับงานวิจัยของ Frank-Miller et al. (2019) ที่พบว่าลักษณะของโปรแกรมที่องค์กรเห็นว่าเป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพต่อพนักงาน คือ การให้คำแนะนำทางการเงิน (Financial Coaching) บริการให้คำปรึกษาการสร้างเครดิต การให้เงินกู้แก่ผู้กู้รายย่อยและกองทุนฉุกเฉิน

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์

จากผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นและความต้องการทางการเงินที่นำไปสู่ชีวิตทางการเงินที่ดีของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน สามารถแบ่งองค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดีของพนักงานเจเนอเรชันวายให้พนักงานเจเนอเรชันวายในบริษัทได้ 3 องค์ประกอบ ซึ่งประกอบไปด้วย 1. ความรู้ทางการเงิน 2. ความมั่นคงและทรัพยากรทางการเงิน และ 3. การบริหารความเสี่ยง โดยข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์ตามองค์ประกอบดังกล่าวมีดังต่อไปนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะด้านองค์ประกอบด้านความรู้ทางการเงิน

5.2.1.1 ปัจจุบันบริษัทไม่มีข้อมูลด้านความรู้ทางการเงินและความต้องการทางการเงินของพนักงานรายบุคคล บริษัทจำเป็นต้องมีข้อมูลพนักงานปัจจุบันเพื่อใช้ในการสร้างชีวิตทางการเงินที่ดีให้แก่พนักงานได้ ดังนั้นบริษัทจึงควรเก็บข้อมูลระดับความรู้ทางการเงินของพนักงานในองค์กรผ่านแบบสำรวจทั้งของพนักงานปัจจุบันทั้งที่สำนักงานใหญ่และสาขาทั่วประเทศ รวมทั้งพนักงานใหม่ที่เข้าร่วมงานในแต่ละเดือน โดยแบบทดสอบสามารถให้พนักงานทำผ่านช่องทางการเรียนรู้ของบริษัท (E-Learning Platform) โดยประโยชน์ของการเก็บข้อมูลดังกล่าวคือ เพื่อให้บริษัททราบสถานะความรู้ของพนักงานเพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการให้ความรู้ที่เหมาะสมแก่พนักงานได้ เช่น กิจกรรมในปัจจุบันอาจเป็นการให้ความรู้ที่ง่ายขึ้นไปไม่ถึงจุดพนักงานให้เข้าร่วมกิจกรรม หรือพนักงานส่วนใหญ่ของบริษัทยังมีความรู้ด้านการบริหารจัดการหนี้สินน้อยกว่าความรู้ด้านอื่น ๆ ซึ่งบริษัทควรพัฒนากิจกรรมด้านการบริหารจัดการหนี้สินเป็นพิเศษ

5.2.1.2 บริษัทควรจัดกิจกรรมอบรมเพื่อเสริมความรู้ทางการเงินให้แก่พนักงานแบบรายบุคคล เนื่องจากปัจจุบันบริษัทออกแบบหลักสูตรแบบเดียวให้แก่พนักงานทุกคน แต่จากผลการวัดระดับความรู้ทางการเงินและการสัมภาษณ์ในงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าพนักงานแต่ละคนมีระดับความรู้ทางการเงินที่ไม่เท่ากัน การให้ความสำคัญในเป้าหมายทางการเงินและความกังวลทางการเงินก็ล้วนแตกต่างกัน เช่น พนักงานบางคนมีความวิตกกังวลเรื่องหนี้สินที่อยู่อาศัย ในขณะที่พนักงานบางคนมีความวิตกกังวลเรื่องการลงทุนในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ดังนั้นบริษัทควรออกแบบกิจกรรมและหลักสูตรการอบรมที่หลากหลาย เหมาะสมกับสถานะ ระดับความรู้และความต้องการของพนักงาน

5.2.1.3 จากผลการสัมภาษณ์ที่พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์บางคนไม่มีการวางแผนทางการเงินหรือเป้าหมายทางการเงิน บริษัทควรให้ความสำคัญกับการให้ความรู้และการสร้างความตระหนักให้พนักงานเห็นถึงความสำคัญของการวางแผนทางการเงิน รวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการออมเงินและลงทุนในสินทรัพย์ทางการเงินต่าง ๆ รวมทั้งชี้ให้เห็นถึงความเสี่ยงเพื่อให้พนักงานสามารถออมเงินหรือลงทุนในวิธีการที่เหมาะสมกับระดับความเสี่ยงที่ตนเองยอมรับได้ นอกจากนั้นการที่บริษัทเป็นบริษัทประกันซึ่งถือว่าเป็นสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง บริษัทควรใช้การบริการทางการเงินที่บริษัทมีให้บริการลูกค้า เช่น บริการการลงทุนในกองทุนรวมหรือผู้ให้คำปรึกษาด้านการประกันและการลงทุน ให้เป็นอีกหนึ่งทางเลือกของพนักงาน

5.2.2 ข้อเสนอแนะด้านองค์ประกอบด้านความมั่นคงและทรัพยากรทางการเงิน

5.2.2.1 บริษัทควรให้ความสำคัญกับความมั่นคงทางการเงินของพนักงาน ซึ่งพนักงานเจเนอเรชันวายส่วนใหญ่มีภาระทางการเงินที่สำคัญ คือ การหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ เพื่อซื้อที่อยู่อาศัย ปัจจุบันบริษัทมีการให้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำสำหรับการรีไฟแนนซ์เท่านั้นและมีตัวเลือกธนาคารที่จำกัด บริษัทควรให้บริการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำตั้งแต่การกู้ซื้อที่อยู่อาศัยเพื่อให้พนักงานมีทางเลือกในการตัดสินใจมากขึ้น

5.2.2.2 บริษัทควรให้ความสำคัญและดำเนินการศึกษาเรื่องระบบการออมเงินทางเลือกสำหรับพนักงานนอกเหนือจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เช่น การจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ บริษัทควรศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องว่าบริษัทสามารถจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ได้หรือไม่ หากไม่ได้ก็ควรหาบริการอื่น ๆ ที่ตรงกับความต้องการของพนักงานที่เหมือนกับสิทธิประโยชน์ที่ได้จากสหกรณ์ออมทรัพย์ เช่น เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ การแนะนำเครื่องมือการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าเงินฝากหรือการประชาสัมพันธ์ให้มีความสำคัญกับการออมเงินผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

5.2.3 ข้อเสนอแนะด้านองค์ประกอบด้านการบริหารความเสี่ยง

5.2.3.1 มีผู้ให้สัมภาษณ์บางคนที่มีความวิตกกังวลเรื่องค่ารักษาพยาบาลที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งสวัสดิการประกันสุขภาพที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อการรักษาพยาบาล รวมทั้งต้องการสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลที่ครอบคลุมถึงครอบครัว โดยบริษัทควรพิจารณาเพิ่มความคุ้มครองสุขภาพให้เป็นไปตามอัตราค่ารักษาพยาบาลที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ควรเพิ่มสวัสดิการการรักษาพยาบาลที่ครอบคลุมไปยังสมาชิกในครอบครัวผ่านผลิตภัณฑ์ประกันสุขภาพแบบกลุ่มเพื่อกระจายความเสี่ยงที่มีต่อบริษัท

5.3 ข้อจำกัดของการทำวิจัย

5.3.1 จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ในงานวิจัยนี้มีเพียง 16 คน โดยไม่มีพนักงานจากทุกหน่วยงาน ทำให้ผลการวิเคราะห์อาจไม่สะท้อนความต้องการของพนักงานในองค์กรที่แท้จริง

5.3.2 จากข้อมูลที่ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดมีระดับความรู้ทางการเงินในระดับปานกลาง และระดับสูง โดยไม่มีใครมีระดับความรู้ทางการเงิน โดยเหตุผลอาจเป็นเพราะแบบทดสอบมีความง่ายหรือผู้ให้สัมภาษณ์เป็นพนักงานในบริษัทที่ถือว่าเป็นสถาบันทางการเงิน ดังนั้นผลการศึกษาในครั้งนี้อาจไม่สามารถนำไปปรับใช้ในองค์กรอื่น ๆ ได้

5.3.3 การศึกษาในครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาความต้องการของผู้ให้สัมภาษณ์เท่านั้น ไม่ได้ศึกษาปัจจัยที่ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีส่วนร่วมในองค์ประกอบหรือกิจกรรมที่บริษัทจัดให้ ดังนั้น

การที่บริษัทจัดกิจกรรมหรือให้สิทธิประโยชน์ดังกล่าวอาจไม่สามารถสร้างชีวิตทางการเงินที่ดีให้กับพนักงานได้จริง

5.4 ข้อเสนอแนะต่องานวิจัยในอนาคต

5.4.1 งานวิจัยในอนาคตควรขยายกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ให้มีจำนวนมากกว่านี้และครอบคลุมจากทุกหน่วยงานในบริษัทเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สะท้อนความต้องการที่แท้จริงของพนักงานในองค์กร โดยต่อยอดจากผลการวิจัยนี้ผ่านงานวิจัยเชิงปริมาณ

5.4.2 งานวิจัยในอนาคตควรดำเนินการทำวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างอื่นที่ไม่ใช่พนักงานของบริษัทที่ดำเนินธุรกิจทางการเงิน ซึ่งพนักงานกลุ่มนี้มีแนวโน้มที่จะมีความรู้และทักษะทางการเงินสูงกว่าพนักงานในธุรกิจอื่น ๆ

5.4.3 งานวิจัยในอนาคตควรเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมตามองค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี

บรรณานุกรม

- กวิสรา พรปวีณ์. (2554). *พลิกชีวิต ด้วยการออมเงิน (สูตรลับความรวย)*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- กึ่งพลอย นาคมทอง. (2565). *หนี้ครัวเรือนไทยลดลงเหลือ 88.2% แต่รายได้คนยังโตไม่ทันรายจ่าย*. ค้นเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://workpointtoday.com/thailand-household-debt-1h22/>
- กรมประชาสัมพันธ์. (2564). *Gen Y/Gen Me ประชากรกลุ่มใหญ่ในโลกยุคดิจิทัล*. ค้นเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://www.prd.go.th/th/content/category/detail/id/31/iid/10847>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2564). *รายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี 2563*. ค้นเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://www.bot.or.th/Thai/Press/2021/Pages/n7764.aspx>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2564). *ผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย (Financial Literacy) ปี 2563 และการดำเนินงานด้านการส่งเสริมความรู้ทางการเงินของ ธปท.* ค้นเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://www.bot.or.th/Thai/Press/2021/Pages/n7764.aspx>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2565). *รายงานเสถียรภาพระบบการเงินไทยรายไตรมาส ประจำปีไตรมาสที่ 3 ปี 2565*. ค้นเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2566, จาก https://www.bot.or.th/Thai/FinancialInstitutions/Publications/DocLib_FinancialStabilitySnapshot/FSSnapshot_Q365.pdf
- ธีรพัฒน์ มีอำพล. (2557). *ความรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการออมที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุกรณีศึกษากลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร (การค้นคว้าอิสระปริญญาโท)*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ
- ศิรินุช อินละคร. (2563). *การวิเคราะห์ทักษะทางการเงินของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตศรีราชา*. *วารสารสหศาสตร์ศรีปทุม ชลบุรี*, 6(2), 78-90.
- อรุณี นุสสิทธิ์ และ กำพล อติเรกสมบัติ. (2557). *ปัจจัยอธิบายความเพียงพอจากการออมเพื่อเตรียมการเกษียณของผู้มีงานทำในประเทศไทย*. *วารสารบริหารธุรกิจ*, 37(144), 39-52.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Chen, J. (2022). Millennials: finances, investing, and retirement. Retrieved from <https://www.investopedia.com/terms/m/millennial.asp>
- Cussen, M. P. (2022). Money habits of the millennials. Retrieved from <https://www.investopedia.com/articles/personal-finance/021914/money-habits-millennials.asp>
- Farooq, S. H., Shah, S. Z. A., & Rasheed, S. (2021). Impact of financial attitude, financial literacy and parental financial socialization on prudent financial management practices: a moderating effect of financial well-being among the youth of Pakistan. *Abasyn University Journal of Social Sciences*, 14(1), 1-20.
- Frank-Miller, E., Covington, M., Despard, M. R., Hannon, G., & Grinstein-Weiss, M. (2017). Employee financial wellness programs project: comprehensive report of findings. *CSD Research Report*, 17(31), 1-56.
- Gobell, J. (2022). The affluent millennial investing survey. Retrieved from <https://www.investopedia.com/the-investopedia-affluent-millennials-study-4769751>
- Hasan, M., Le, T., & Hoque, A. (2021). How does financial literacy impact on inclusive finance?. *Financial innovation*, 7(1), 1-23.
- Lake, R. (2022). How millennials are changing the housing market. Retrieved from <https://www.investopedia.com/personal-finance/how-millennials-are-changing-housing-market/>
- Malkowska, A., Tokarz-Kocik, A., Drela, K., & Bera, A. (2022). Employee financial wellness programs (EFWPs) as an innovation in incentive systems of energy sector enterprises in Poland during the COVID-19 pandemic—current status and development prospects. *Energies*, 15(2102), 1-18.
- Oliveira, S. F. de, & Santana, P. M. (2019). Financial education at workplace. Retrieved from <https://www.redalyc.org/journal/4417/441759100015/441759100015.pdf>

บรรณานุกรม (ต่อ)

TS, S., & Kumar, K. M. (2020). Financial behaviours of generation X and generation Y. *SCMS Journal of Indian Management*, 17(1), 123-136.

Turner, T. (2023). *Financial wellness: how is financial wellness defined?*. Retrieved from <https://www.annuity.org/personal-finance/financial-wellness/>

